

EL CONTROVERTIT COMERÇ D'ARMES ESPANYOL, UN NEGOCI SECRET

2001-2010

JUSTÍCIA I PAU

CENTRE D'ESTUDIS
PER A LA PAU
JMDELÀS

Exportacions espanyoles al Marroc de material
de defensa 2001-2010 = 223,77 milions €

Persones que segueixen desaparegudes
en el Sàhara Occidental = ±650

INFORME

núm. 9

INFORME núm. 9

EL CONTROVERTIT COMERÇ D'ARMES ESPANYOL, UN NEGOCI SECRET 2001-2010

Tica Font
Francesc Benítez

Centre d'Estudis per la Pau J.M. Delàs · Justícia i Pau
Barcelona, octubre 2011

Centre d'Estudis per la Pau JM Delàs
Justícia i Pau · Rivadeneyra 6, 10è
08002 Barcelona
T. 93 317 61 77
F. 93 412 53 84
www.centredelas.org
delas@justiciapau.org
info@centredelas.org

Barcelona, octubre 2011

Grafisme: Fundació Tam-Tam

D.L.: B-16799-2010
ISSN: 2013-8032

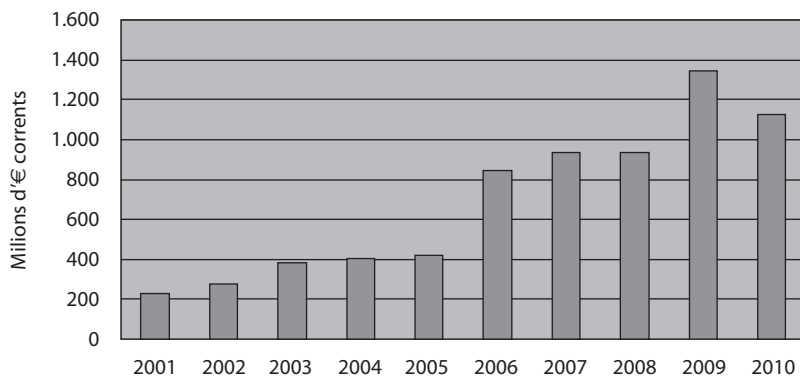
Les exportacions de 2010 han representat el 2% de les exportacions mundials d'armes i el 0,6% del total de la balança comercial espanyola

1. INTRODUCCIÓ

Aquest informe, com cada any, pretén recollir l'evolució i les principals tendències de les exportacions espanyoles d'armes i material de doble ús recollint els canvis més significatius del mercat espanyol i de la política exportadora del Govern espanyol en aquesta matèria. Les dades es presenten contextualitzades en una sèrie de deu anys.

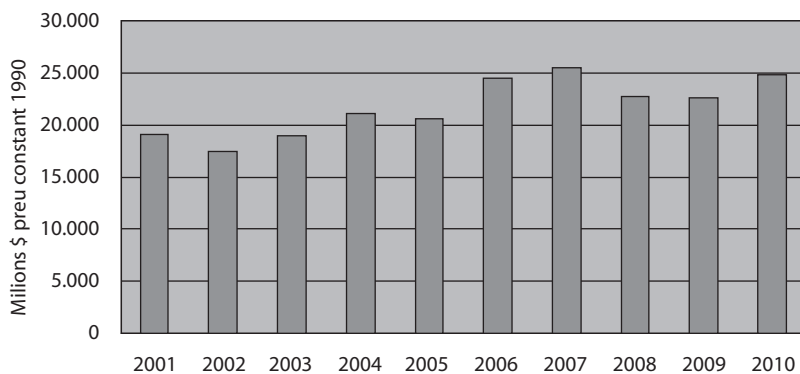
Com a font principal d'informació per a l'elaboració d'aquest informe es compta amb la publicació anual del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç (MITC), que compila la Secretaria d'Estadística de Turisme i Comerç anomenada Estadístiques espanyoles d'exportació de material de defensa, d'altre material i de productes i tecnologies de doble ús. La font complementària utilitzada per a l'apartat específic de les armes curtes i lleugeres és la base de dades ESTACOM, que manté i fa pública l'Institut Espanyol de Comerç Exterior.

Gràfic 1. Exportacions de material de defensa 2001-2010

Font: Subdirecció General de Comerç Exterior de Material de Defensa y de Doble Uso. Elaboració pròpia

Gràfic 2. Exportacions mundials d'armes 2001-2010

Font: SIPRI. Elaboració pròpia

2. EXPORTACIONS ESPANYOLES DE MATERIAL DE DEFENSA 2001-2010

Tendència

El gràfic 1 mostra l'evolució del volum de les exportacions de material de defensa en els darrers 10 anys. Com es pot observar, la tendència ha estat a l'alça des de l'any 2001. Però les exportacions del 2010 han estat un 16% inferiors a les del 2009 i un 388% superiors respecte del 2001.

Mentre que la tendència exportadora espanyola es clarament alcista, la tendència mundial presenta petites oscil·lacions amb tendència a l'alça, però d'una manera no tan marcada (gràfic 2), es a dir el pendent en l'evolució de la tendència espanyola és superior al pendent mundial. Les exportacions mundials del 2010 presenten un increment del 4% respecte del 2009 i representen un augment del 29% respecte del 2001. Cal destacar que el volum de les exportacions d'armes actuals, a pesar dels increments dels últims anys, no ha arribat a assolir els valors del període àlgid de la Guerra Freda.

El 74% de les exportacions del període 2001-2010 corresponen a aeronaus militars (36%); vaixells de guerra (28%), i a equips de formació d'imatge, radars, etc. (10%)

És convenient tenir present que la tendència mundial d'aquest mercat ve determinada pel comportament de les exportacions d'Estats Units i Rússia, ja que entre tots dos controlen entre el 50 i el 60% del mercat.

Valor econòmic

Les exportacions espanyoles de material de defensa de 2010 han assolit el valor de 1.128 milions d'euros, i en el context dels 10 anys, entre 2001 i 2010, suposen una mitjana anual de 690 milions d'euros.

Segons el SIPRI, el 2010 Espanya es va situar en la novena posició en el rànquing mundial de països exportadors, retrocedint dos llocs respecte de l'any anterior; i al darrere dels EUA, la Federació Russa, Alemanya, Xina, Regne Unit, França, Suècia i Itàlia.

Pel que fa a la participació en el mercat mundial d'armament, les exportacions espanyoles el 2010 van representar aproximadament un 2% de total d'aquest mercat, i respecte a la balança comercial espanyola van suposar un 0,6% de les exportacions totals de l'exercici.

Productes exportats

En el conjunt dels darrers anys els tres tipus de material de defensa més venuts continuen sent, com l'any anterior, les aeronaus militars, els vaixells de guerra i els equips de formació d'imatge o contraemesura (vegeu taula 4). Les aeronaus militars representen el 36% del total del període estudiat i han suposat 2.294 milions d'euros (586 milions el 2010); els vaixells de guerra representen el 28%, amb 1.795 milions d'euros (233 milions el 2010), i els equips de formació d'imatge o contraemesura –que inclouen càmeres, equips de formació d'imatge d'infrarojos o tèrmics, sensors de radar, etc.– el 10%, amb 629 milions d'euros (65 milions al 2010). Les tres categories anteriors han suposat el 74% de les exportacions en tot el període.

El 26% restant està repartit de la següent manera, un 7% en la categoria 4 (bombes, coets, torpedes, míssils), amb 474 milions d'euros (105 milions

d'euros el 2010), un 7% en la categoria 8 (combustibles i explosius), amb un valor de 423 milions d'euros (31 milions d'euros el 2010); un 6% en la categoria 6 (vehicles tot terreny, carros, blindats, amfibis), amb 366 milions d'euros (11 milions d'euros el 2010); un 2% en la categoria 11 (equips electrònics) i 3 (municions i components); un 1% en la categoria 21 (equip lògic), 1 i 2 (armes de foc).

De les exportacions del 2010, cal destacar-ne algunes pel seu valor. A Veneçuela, 2 bucs de vigilància valorats en 212 milions d'euros; a Mèxic, 6 avions i peces valorats en 126 milions d'euros; a la República Txeca, 4 avions i peces valorats en 104 milions d'euros; a Colòmbia, 1 avió i peces valorats en 27 milions d'euros, i a Xile, 1 avió i peces valorats en 21 milions d'euros. Per la situació delicada o sensible, per l'existència de conflictes o per la vulneració dels drets humans cal assenyalar que s'han exportat armes a Aràbia Saudita, Bahrain, Qatar, Egipte, Israel, Líbia, Marroc, Oman, Tunísia, Angola, Gabon, Kenya, Mauritània, Colòmbia, Veneçuela, Filipines, Índia, Indonèsia, Malàisia, Pakistan, Sri Lanka.

La informació facilitada pel Govern espanyol al Registre d'Armes Convencionals de Nacions Unides sobre les seves transferències d'armes el 2010 recull l'exportació de 5 vehicles blindats de combat a Romania, 4 morters a Xile i 2 bucs de vigilància a Veneçuela.

Quant a les denegacions a l'exportació de material de defensa, l'informe del MITC recull que la Junta Interministerial Reguladora del Comerç Exterior de Material de Defensa i de Doble Ús (JIMDDU) ha denegat la llicència d'exportació d'1 vehicle blindat a la República de Guinea aplicant el criteri 1 de risc que aquest sigui desviat a un ús no autoritzat o que sigui reexportat sense garanties.

Destinació de les exportacions

Els principals mercats espanyols podríem dir que estan formats pels països que formen part de l'OCDE. Aquests països han adquirit el 70% de les exportacions, amb un valor de 788 milions d'euros, cosa que ha suposat un

Taula 1. Algunes exportacions espanyoles 2010

País	Valor	Concepte
Aràbia Saudita	5,8 milions €	Peces d'aeronaus, vehicles no blindats i peces de carros de combat
Algèria	3,1 milions €	Peces d'aeronaus
Bahrain	40.690 €	Trets per aeronaus
Qatar	1,0 milions €	Peces de carro de combat i equips de radiofreqüència
Egipte	2,5 milions €	Peces de vehicles, peces de motors d'aeronaus i municions per armes lleugeres
Israel	1,4 milions €	Components de pistoles esportives, trets per a proves, cossos de bombes d'avions per a proves, sistemes de llançament d'un míssil per a proves, targes electròniques de processament d'imatges
Líbia	11,2 milions €	Ulleres de visió nocturna i reparació i actualització de motors d'aeronaus
Marroc	2,5 milions €	Peces, reparació i modernització d'aeronaus i motors d'aeronaus
Oman	3,2 milions €	Peces d'aeronaus, tres destinats a aeronaus i peces de canó antiaeri
Tunísia	0,8 milions €	Explosius per a mineria
Angola	9.582 €	Revòlvers, la seva munició i rifles de caça
Gabon	0,3 milions €	Peces per a aeronaus
Kenya	2,0 milions €	Bombes d'avions i motors per a bucs
Mauritània	2.507 €	Pistoles i rifles de caça i les seves municions
Sud-àfrica	9.982 €	En rifles de caça i pistoles esportives, i els seus components
Colòmbia	29,1 milions	1 avió, suport logístic i trets i bombes d'avions
Cuba	44.924 €	Municions i components de rifles
Equador	0,2 milions €	Peces, reparacions, i modernització d'aeronaus i components de vehicles blindats
El Salvador	1,8 milions €	Dispositius electrònics (inhibidors de freqüència)
Rep. Dominicana	0,4 milions €	Peces i reparacions d'aeronaus
Veneçuela	212 milions €	2 bucs de vigilància i municions per a bucs
Filipines	673 €	Peces de pistoles esportives
Hong Kong	50.000€	Càmeres tèrmiques de vigilància marina
Índia	13,7 milions €	Peces i equips per bucs de guerra
Indonèsia	0,5 milions €	Armes lleugeres i tecnologia per fabricar aeronaus
Malàisia	27.354 €	Peces de pistoles esportives i mires hologràfiques
Pakistan	0,4 milions €	Peces per a aeronaus, trets destinats a aeronaus i components de bombes d'aviació
Sri Lanka	0,1 milions €	Trets destinats a aeronaus
Tailàndia	0,8 milions €	Peces per a aeronaus, trets per a aeronaus, peces d'armes lleugeres instal·lades en bucs de guerra
Sèrbia	7.321 €	Peces de pistoles esportives i rifles de caça

Font: Subdirecció General de Comerç Exterior de Material de Defensa y Doble Uso. Elaboració pròpia

El 52% de les exportacions tenen com a destí països de l'OTAN, i el 2% països amb IDH mitjà i baix

Des del 2001 s'observa una intensificació en programes de cooperació i col·laboració de les empreses d'armament espanyoles en els programes de desenvolupament de noves armes europees

Tant la Ley de comercio exterior de material de defensa y doble uso 53/2007 com la Posició comuna 2008/944/PESC estableixen un conjunt de criteris per denegar exportacions d'armes

17% menys que l'any anterior. El països que formen part de l'OTAN han adquirit un 52% de les exportacions, amb un valor de 589 milions d'euros, i ha representat una disminució del 32% respecte de l'any anterior. Els països de la Unió Europea han estat destinataris del 45% de les exportacions, amb un valor de 513 milions d'euros i ha representat una reducció del 3% respecte de l'any anterior. Finalment, cal destacar que les exportacions a països amb un Índex de Desenvolupament Humà mitjà (IDHm) i baix (IDHb) han representat un 2% del total de les exportacions, amb un valor de 27 milions d'euros i una disminució del 73% respecte de l'any anterior.

Les vendes als membres de la Unió Europea han suposat 513 milions d'euros, xifra lleugerament inferior a la de l'any anterior, però bastant superior a la corresponent a anys anteriors. Els principals destins han estat Anglaterra, amb unes exportacions valorades en 122 milions d'euros, de les quals 108 milions d'euros han estat destinades a l'adquisició de parts i peces del caça de combat EF-2000, 6 milions d'euros a l'adquisició de míssils Meteor i 15.000 € a peces de l'avió de transport A400M. Alemanya, amb unes exportacions valorades en 106 milions d'euros, dels quals 75 milions d'euros han estat destinats al caça de combat EF-2000, 25 milions d'euros a míssils Iris-T, 472.000 € a l'helicòpter Tigre, 244.000 € a l'avió de transport A400M i 209.000 € al carro de combat Leopard. Itàlia ha rebut exportacions per valor de 72 milions d'euros, de les quals 65 milions d'euros han estat destinats al caça de combat EF-2000 i 3 milions d'euros a l'Euromids.

El 25% de les exportacions espanyoles de material de defensa realitzades han estat lligades als programes més rellevants de desenvolupament d'armament europeu; el principal projecte, l'Eurofighter (EF-2000), ha representat 249 milions d'euros, el 22% del total de les exportacions. Altres projectes i amb una contribució menor han estat el míssil Iris-T, amb 26 milions d'euros; el míssil Meteor, amb 6 milions d'euros; el euroMIDS, amb 3 milions d'euros; l'helicòpter Tigre, 1 milions d'euros; el míssil Mistral, 1 milions d'euros; l'avió

de transport A400M, amb 400.000 €, i el carro de combat Leopard, amb 200.000 €.

El 2010 s'ha denegat una exportació de material de defensa a la República de Guinea de vehicles tot terreny, aplicant el criteri 1 de la posició comuna, existència de risc que el material sigui desviat per un ús no autoritzat o reexportat. També s'ha denegat l'exportació de cartutxos de caça a Guinea Bisau per la mateixa raó.

No obstant això, la nostra preocupació i sensibilitat es focalitza en la fracció restant de les exportacions que s'han realitzat sota uns criteris amb els quals no podem estar d'acord a més que creiem que vulneren clarament el marc legislatiu vigent de la Unió Europea i de l'Estat espanyol quant al comerç d'armament.

Actualment els criteris per autoritzar o denegar exportacions d'armament a destinacions sensibles com les anteriors estan definits per un marc legislatiu concretat en la Posició comuna 2008/944/PESC de la Unió Europea sobre el control de les exportacions de tecnologia i equips militars. Abans de la seva aprovació, aquesta Posició comuna només era un Codi de Conducta que els estats europeus complien voluntàriament. Aquest Codi –convertit en Posició comuna el 2008– és el que a l'Estat espanyol es va incorporar a través de la Ley de comercio exterior de material de defensa y Doble Uso 53/2007, aprovada el desembre del 2007.

Tant la llei com la posició comuna estableixen un conjunt de criteris per tal de denegar exportacions a països sancionats per Nacions Unides; països amb una manifesta inestabilitat política i democràtica; països que es trobin en conflicte armat, que vulnerin els drets humans dels seus ciutadans, que no condemnin el terrorisme, o que tinguin un índex de desenvolupament humà delicat on es trobin casos que prioritzen la despesa pública en material de defensa per sobre de la despesa social (educació i sanitat).

Tots dos textos basen l'aplicació dels criteris per a la denegació en el coneixement que es té de la situació dels

destins en el moment en que s'ha de prendre la decisió utilitzant les fonts d'informació i els informes que emeten els organismes internacionals sobre drets humans, centres d'investigació reconeguts o altres organitzacions de Nacions Unides. Però també les dues lleis preveuen una utilització dels criteris de denegació amb una orientació preventiva per tal d'evitar que s'envii armament a territoris amb tensions i conflictes latents amb riscos que a curt o mitjà termini es produeixin situacions de vulneració dels drets humans.

Des d'una lectura objectiva de cada un dels criteris de denegació de les exportacions del marc legal esmentat, observem que hi ha un conjunt de destins pels quals des del nostre punt de vista s'estarien vulnerant clarament tant la llei de comerç d'armes com la posició comuna de la UE. En concret, ens referim a les exportacions d'armes a països com Colòmbia, Israel, Turquia, Àrabia Saudita, Veneçuela, Angola, Índia, Pakistan, Indonèsia, Sri Lanka, Guinea Equatorial, Equador, Emirats Àrabs, Singapur i Ghana.

Els dos primers països de la llista mantenen un conflicte armat intern. Al 2010 **Colòmbia** va tornar a rebre armes espanyoles per una quantitat anàloga al 2009 malgrat que lleugerament inferior, però continua sent un dels clients principals de les exportacions espanyoles, en el lloc catorzè, si es considera tota la dècada. Aquestes compres es fan en un context social en què un conjunt de grups de la seva població com ara afrocolombians, indígenes, o sindicalistes, pateixen una persecució o un assetjament per part de diferents actors armats que es troben entre l'exèrcit, la policia, els paramilitars i els guerrillers. Per tant és un clar exemple de territori en conflicte armat i on s'estan violant sistemàticament els drets humans i el dret internacional humanitari.

Un altre cas de destí en conflicte armat i on s'han donat casos recurrents d'ús de violència per part de l'exèrcit contra la població civil és **Israel**. El poble palestí en els territoris ocupats ha patit detencions arbitràries, desnonaments forçats, demolicions de cases, expropiacions de terres, bombardeigs d'equi-

paments civils, com ara els de final de 2008. A més, ha assetjat i atacat les iniciatives humanitàries internacionals, com la patida per la flota humanitària el 2010, amb la mort de nou activistes.

Malgrat tots aquests fets –que han estat denunciats reiteradament per la opinió pública– que justificarien la denegació de qualsevol enviament d'armes a Israel, el 2010 no només ha continuat, sinó que ha augmentat en un 80% respecte de l'any 2009 en un context de creixent col·laboració entre les indústries militars de tots dos països.¹

En referència a la resta de països que figuren en el llistat de les exportacions que vulneren la llei, destaca **Turquia** a causa de la repressió constant envers el poble kurd, i l'aplicació de la tortura i maltractaments, segons apareix en diversos informes internacionals; **Àrabia Saudita**, per la manca de respecte als drets humans, l'ús freqüent de la tortura i l'aplicació de la pena de mort; la manca de reconeixement dels drets de les minories i de les dones, i el poc esforç per impulsar les llibertats.

Veneçuela es distingeix el 2010 per haver estat la destinació on s'ha portat el major volum d'exportacions d'armes malgrat la seva contribució a l'increment de la tensió regional per les relacions inestables amb els països veïns, especialment amb Colòmbia, malgrat l'assetjament a persones i grups opositors i malgrat l'elevat grau de violència social. Es dona la circumstància paradoxal que les exportacions realitzades el 2010 van ser autoritzades anys després que es produís la negociació de la venda entre els governs dels dos estats, de manera que sembla quasi impossible que es pogués denegar una exportació d'unes fragates que s'han estat fabricant durant uns anys i que han consu-

1. Vegeu l'informe *La indústria aeroespacial en Israel*, que va elaborar el 2009 l'Oficina Econòmica y Comercial de la Embajada de España en Tel Aviv, on es manifesten els plans de col·laboració en la indústria aeronàutica de defensa així com l'interès d'Israel a participar com a contractista en els projectes d'investigació de seguretat finançats per la Unió Europea.

En el cas d'Israel, el govern utilitza un doble llenguatge: d'una banda intenta minimitzar la importància de les exportacions, i de l'altra s'impulsen grans acords de col·laboració en indústria militar

Es produeixen transferències d'armes a països amb poc respecte als drets humans, com Indonèsia i Tailàndia, i a alguns dels més pobres del món, com Mauritània, o que estan en una delicada situació de postconflicte bèl·lic, com Angola

Algunes exportacions van a països que dediquen més recursos a despesa militar que al desenvolupament humà, com ara Angola, Aràbia Saudita, Equador, Israel, Jordània, Pakistan o Sri Lanka

mit milions d'euros en recursos. Aquest fet posa en entredit la transparència i l'eficàcia en el procés d'avaluació i d'autorització de les exportacions, ja que hauria d'haver començat en el moment del pacte i contracte de la venda, quan objectivament s'hauria hagut de denegar en virtut de l'esperit envers la prevenció de conflictes amb el qual s'hauria d'aplicar la llei.

Angola és un altre dels destins preocupants on segons informes d'Amnistia Internacional es produeixen execucions extrajudicials, detencions arbitràries, tortures i maltractaments, sense que el govern apliqui mesures de protecció a la població o depuri les forces policials. Cal també tenir present que aquest país està en una fase de rehabilitació postbèl·lica, i de forma esporàdica continuen els enfrontaments entre guerrilles i forces governamentals.

Entre **Índia i Pakistan** hi ha un conflicte latent i continuat que es manifesta amb acusacions mútues d'estar darrere d'atacs terroristes i per la disputa sobre la sobirania del territori de Caixmir. A més, en tots dos països es donen episodis d'insurrecció en el seu interior. Pel que fa a **Pakistan**, cal recordar els enfrontaments entre talibans i altres grups insurgents contra les forces governamentals, i els atacs premeditats contra minories i població civil per part de talibans i altres grups. Atacs que el govern es incapaç d'impedir i de perseguir-ne els responsables. Cal finalment tenir en compte que Pakistan està considerat per alguns analistes un estat col·lapsat, ja que, entre altres elements, no controla moltes regions del país.

A la llista apareixen també països immersos en tensions, com ara **Indonèsia**, que sofreix la violència a Aceh, Papua i Tímor, violències que generen desplaçaments de persones. Sobre Indonèsia pesen acusacions d'assassinats il·legals, tortures i limitacions del dret d'expressió i reunió. També tenim l'Estat de **Sri Lanka**, on diversos informes assenyalen que la confrontació entre govern i tàmls continua portant greus violacions dels drets humans, tortures, desaparicions forçades, assassinats, desplaçaments i maltractaments.

Marroc, d'on cal destacar la repressió sobre la població sahrauí, sobre les posicions que defensen l'autodeterminació del Sàhara, i també els atacs a les llibertats d'expressió, reunió i associació en general de tota la població i en particular de les organitzacions religioses més extremistes. Trobem també el cas de **Tailàndia**, caracteritzada el 2009 per la inestabilitat política amb enfrontaments violents entre opositors polítics i forces governamentals, i on també s'han produït incidents fronterers entre militars tailandesos i cambodjans.

Líbia també és a la llista dels destins d'exportació del 2010 malgrat la manca de llibertats i la vulneració dels drets humans que pateix la seva població, com s'ha posat de manifest en els darrers mesos en què les insurreccions han portat al desenvolupament d'una guerra civil.

Aquest cas és un trist exemple il·lustratiu de com la realitat dóna la raó als advertiments que anem fent les organitzacions i moviments socials, que clamem perquè es deneguin les exportacions d'armes a territoris on hi ha aquests riscos. Malgrat que en el cas de Líbia el Govern espanyol ha revocat a temps les llicències d'exportació que s'havien d'executar, cal recordar que en la darrera dècada s'han autoritzat i exportat uns 15,5 milions d'euros en armes, incloent els 11,2 milions que corresponien al 2010. A causa d'aquests fets, també s'ha posat el focus en l'anàlisi de les exportacions autoritzades a **Tunísia** i a **Egipte**, on s'han viscut situacions similars de repressió violenta contra la insurrecció de la població civil.

D'altra banda, com apuntàvem al principi d'aquest apartat, cal assenyalar que el 2% de les exportacions realitzades el 2010 tenen com a destí països amb índex de desenvolupament baix i mitjà on, independentment del fet que el volum de l'armament que adquireixen no sigui elevat, en molts casos les destinacions mostren inestabilitats internes manifestes o latents; es pateixen violacions dels drets humans dels seus ciutadans, segons denunciïn les organitzacions no governamentals, o bé, a causa del seu elevat grau de mi-

litarització, dediquen més recursos a la despesa militar que a despeses en salut i educació.² En aquest paquet es trobarien els casos d'Angola, Aràbia Saudita, Equador, Israel, Jordània, Pakistan i Sri Lanka.

Finalment, hi ha altres països addicionals sobre els quals existeixen seriosos dubtes quant a l'ús final de l'armament i quant a l'aplicació dels criteris d'autorització o denegació de les llicències d'exportació per la manca de transparència i el risc inherent, com ara Bahrain, Egipte, Líban, Guinea Bissau, Iran o Xina, tal com es denuncia a l'informe anual que emet el Instituto de Estudios sobre Conflictos y Acción Humanitaria (IECAH) sobre les exportacions espanyoles de material de defensa, doble ús i altre material.³

No podem acabar aquest apartat sense relacionar les revoltes populars dels països àrabs i les armes que han rebut els governants. En valor econòmic, les xifres es poden veure en la taula 1. El més destacable no es el valor econòmic de les transferències, 32 milions d'euros, sinó la situació política per la qual estan passant els països destinataris de l'armament espanyol i la situació de repressió i violència que estan patint milions de persones. La legislació espanyola estableix que no s'autoritzaran exportacions d'armament "quan existeixi el risc manifest que l'exportació proposada pot utilitzar-se amb finalitat de repressió interna". Gairebé tots els països àrabs que han rebut armament espanyol el 2010 i en els últims anys estan afectats per l'onada de revoltes populars que reclamen democràcia i llibertats i, en alguns d'ells, la repressió que estan exercint els governants sobre la població podria estar portant-se a terme amb armes de fabricació espanyola.

2. Vegeu informe *IDH 2009* del Programa de las Naciones Unidas para el Desarrollo (PNUD).

3. Vegeu informe *Anàlisi de las exportaciones españolas de material de defensa, doble uso y otro material en 2010*, confeccionat per Instituto de Estudios sobre Conflictos y Acción Humanitaria (IECAH) a petició d'Amnistia Internacional, Fundació per la Pau, Intermon-Oxfam i Greenpeace

En concret, sabem que les bombes de dispersió de fabricació espanyola que Gadafi ha utilitzat contra els rebels libis han estat fabricades per Instalaza i exportades el 2008. Segons informe del MICT, aquestes exportacions estaven incloses en la categoria 4 "bombes, torpedes, coets i míssils", categoria que com es pot veure es suficientment genèrica perquè no es pugui saber de quina mena de material explosiu es tracta.

L'ambigüitat d'aquesta classificació permet disminuir-ne la responsabilitat moral, ja que com menys clara sigui la informació, menor seran els costos polítics de l'exportació. A més, l'ambigüitat permet esquivar el seguiment i control sobre les exportacions.

3. EXPORTACIONS ESPANYOLES DE MATERIAL DE DOBLE ÚS

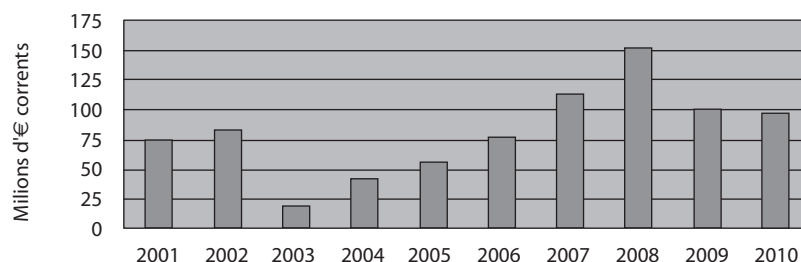
Les exportacions realitzades el 2010 de material de doble ús han ascendit a 97 milions d'euros, cosa que representa una disminució del 2% respecte a l'any anterior.

Els principals destinataris el 2010 han estat Iran, que ha ocupat el primer lloc amb 39,22 milions d'euros amb material de categoria 2 (rodaments, gresols, instruments de mesura, robots, simuladors de moviments i centres de mecanitzats); en segon lloc Xina, amb 18 milions d'euros per categoria 2 (rodaments, gresols, instruments de mesura, robots, simuladors de moviments i centres de mecanitzats), categoria 1 (materials, substàncies químiques) i categoria 3 (electrònica); en tercer lloc Brasil, amb 8 milions d'euros per categoria 1 (materials, substàncies químiques), i en quart lloc Argentina, amb 6 milions d'euros per categoria 1 (materials, substàncies químiques).

Pel que fa a les categories, la més destacada es la 2 (tractament de materials), amb 57 milions d'euros; segueix la categoria 1 (materials, substàncies químiques, "microorganismes" i "toxines"), amb 30 milions d'euros, seguida de la categoria 3 (electrònica), amb 4,6 milions d'euros, i la categoria 0 (materials, instal·lacions equips nuclears), amb 2,8 milions d'euros.

Les exportacions d'armes curtes i lleugeres el 2010 van ser de 173 milions d'euros

Gràfic 3. Exportacions espanyoles de material de doble ús 2001-2010

Font: Subdirecció General de Comerç Exterior de Material de Defensa y Doble Uso. Elaboració pròpia

Atès que Iran des del 2007 està sotmès a embargament i restriccions en les exportacions, el MITC informa que el material que han exportat consistia en tubs d'acer, vàlvules, motobombes, bescanviadors de calor i peces diverses que tenen com a destí diferents indústries (automòbil, petroli, gas o plantes d'energia).

El 2010 s'han denegat exportacions de material de doble ús a Iran, Jordània, Pakistan, Síria, Sudan i Iemen pel risc de desviament per a la producció d'armes de destrucció massiva. A Iran també s'ha denegat una exportació pel risc de desviament cap al programa de producció d'armes nuclears o míssils.

el 2010 van ascendir a 173,03 milions d'euros, pràcticament la mateixa xifra de l'any anterior. A pesar d'aquesta estabilitat, les exportacions del 2010 han estat un 96% superiors a les del 2001.

Pel que fa al rànquing de països receptors, els principals compradors de la dècada han estat: Estats Units, França, Regne Unit, Alemanya, Portugal, Dinamarca, Itàlia, Ghana, Bèlgica i Turquia.

Del països mencionats, novament cal destacar la presència de Ghana. D'una banda es manté en la vuitena posició del rànquing de compradors d'armes curtes i lleugeres en el període (amb 1,8 milions d'euros el 2010 en concepte de cartutxos d'escopeta).

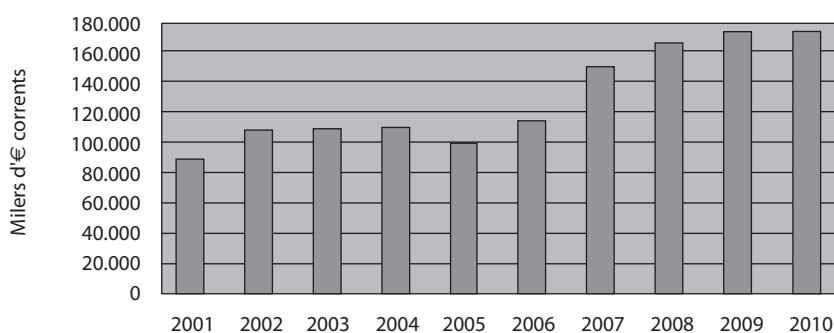
4. EXPORTACIONS ESPANYOLES D'ARMES CURTES I LLEUGERES

Pel que fa a les exportacions espanyoles d'armes curtes i lleugeres, disposem de dues fonts d'informació, la que aporta el MITC i la que es recull en la base de dades de duanes ESTACOM.

Segons la base de dades ESTACOM, les exportacions d'armes curtes i lleugeres

La informació facilitada pel Govern espanyol al Registre d'Armes Convencionals de Nacions Unides sobre les seves transferències d'armes curtes i lleugeres per al 2010 recull l'exportació de 205 llançagranades portàtils a Estònia i 260 llançagranades més a Indonèsia. Pel que fa a la informació del MITC, cal reconèixer que els informes dels tres últims anys aporten més informació sobre les exportacions realitzades de material policial i de seguretat i d'ar-

Gràfic 4. Exportacions d'armes curtes i lleugeres 2001-2010

Font: Base de dades ESTACOM, Instituto de Comercio Exterior. Valors corresponents al codi aranzelari 93. Elaboració pròpia

mes de caça i esportives; aquesta informació ha estat llargament reivindicada per les ONG que impulsen una campanya per una major transparència en les exportacions espanyoles d'armes de foc.

En aquest sentit, l'informe del MITC, atès que les armes de caça i esportives i les seves respectives municions, per les seves especificitats tècniques, no són possibles per a ús militar, les tracta de manera separada.

Pel que fa a les operacions d'exportació de material policial i de seguretat, han ascendit a 1,96 milions d'euros, i han tingut com a destí Veneçuela (1,62 milions d'euros, un 83% del total) i Perú (0,34 milions d'euros, un 17% el total).

Pel que fa a les operacions d'armes de caça i esportives (escopetes de caça, cartutxos i peces de recanvi), les exportacions (segons informe del MITC) han ascendit a 30,95 milions d'euros, cosa que representa una disminució del 22% respecte de l'any anterior, mantenint com a principals destinataris Estats Units (4,10 milions d'euros), Turquia (3,42 milions d'euros), Perú (2,32 milions d'euros), Austràlia, Líban i Ghana (1,5 milions d'euros, respectivament) (vegeu taula 10).

Pel que fa a l'usuari final de les exportacions d'armes de caça i tir esportiu i les seves municions, l'Informe del MITC destaca que majoritàriament tenen com a destí armeries o empreses privades (vegeu taula 2).

4.1. Accions contra la proliferació d'armes petites i lleugeres

El Govern espanyol vol ser un contribuent significatiu en la lluita contra el comerç il·lícit, la proliferació i l'acumulació d'armes petites i lleugeres i de les seves municions. Per aquesta raó augmenta la contribució i participació en organismes internacionals/regionals i ONG.

L'Informe del MITC recull les activitats que ha portat a terme el Govern envers projectes relacionats amb la lluita contra el comerç il·lícit i la proliferació d'armes de foc i la reducció de la violència armada. Al Buró de Prevenció de

Taula 2. Principals exportacions d'armes de caça i tir esportiu, indicant la naturalesa de l'usuari final

País	Armeria	Empresa privada
Estats Units	41%	54%
Turquia	58%	42%
Perú	45%	52%
Austràlia	51%	49%
Líban	51%	48%
Ghana	83%	17%

Font: Subdirecció General de Comercio Exterior de Material de Defensa y Doble Uso. Elaboració pròpia

Conflictes i Reconstrucció del PNUD, hi va aportar 500.000 €, i al Centre Regional de les Nacions Unides per la Pau, el Desarmament i el Desenvolupament a Amèrica Llatina i el Carib (UN-LIREC), hi va aportar 105.000 €.

En el marc de l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa (OSCE), Espanya, en el període 2005-2010, va contribuir amb 350.000 € en projectes relacionats amb armes petites i lleugeres a Bielorússia i Tadjikistan; i amb 950.000 € per a projectes relacionats amb la destrucció d'excedents d'armes convencionals i municions a Geòrgia, Moldàvia, Montenegro, Tadjikistan, Kazakhstan i Ucraïna. En el marc de l'Organització d'Estats Americans (OEA), Espanya va fer una contribució de 567.000 € en projectes contra mines antipersona i per a la destrucció d'armes de foc i municions obsoletes i en excés.

5. ÚS DE LES EXPORTACIONS

L'informe del 2010 recull novament informació sobre la naturalesa de l'usuari final i l'ús de les armes. És a dir, s'indica si l'usuari pertany a l'àmbit públic (Forces Armades o Forces i Cossos de la Seguretat de l'Estat) o a l'àmbit privat (empreses privades, armeries o particulars) i el percentatge corresponent de l'exportació per a ús públic o per a ús privat.

Atesa la importància d'aquesta informació com a indicadora de la privatització en la producció d'armes o de la privatització de la guerra, s'han escollit les quatre categories d'exportació més significatives amb relació

El 2010, els receptors d'armament per a ús privat més significatius han estat Alemanya, França, Estats Units, Regne Unit i Noruega. Les empreses receptores d'aquest armament podrien ser empreses de serveis militars privats, com Dyncorp o ArmorGroup?

a les possibles destinacions privades de les armes: les categories 1, 2, 3 i 4. Les categories 1 i 2 són armes (fusells, revòlvers, metralladores, rifles, obusos, llançaproyectils, morters...); la categoria 3 inclou municions per a les armes de les categories 1 i 2, i la categoria 4 inclou bombes, torpedes, coets, míssils, granades...

El 2010, per a la categoria 4 les exportacions a Alemanya han estat de 24 milions d'euros; a França, de 17 milions d'euros; a Estats Units, de 10 milions d'euros, i a Anglaterra, de 8 milions d'euros. Atès que les exportacions de material de defensa a aquests països en un 70-90% té com a destí empreses privades i ús privat, cal preguntar-se a quina mena d'empreses poden anar destinats aquests materials (vegeu taula 9).

Una primera interpretació seria que les empreses destinatàries són empreses fabricants d'armes o empreses que participen en la producció de projectes d'armes europeus, com els míssils Iris-T, Meteor o Mistral. Aquest podria ser el cas d'Alemanya, on el MICT informa que les exportacions lligades al projecte del míssil Iris-T han estat de 24,1 milions d'euros, que és bastant similar a la xifra d'exportacions de material de defensa per categoria 4, 24,5 milions d'euros. No és el cas de França, on les exportacions lligades al projecte europeu del míssil Mistral han estat de 1,1 milions d'euros, i les exportacions de material de defensa per categoria 4 han estat de 16,7 milions d'euros. O el cas d'Estats Units, que no participa dels projectes europeus d'armaments i que en concepte de material de defensa per categoria 4 ha estat de 10,5 milions d'euros.

Una qüestió que queda en l'aire i que podria ser una segona interpretació és si empreses militars i de seguretat privades estan adquirint armament espanyol. Si és així, Espanya estaria participant en la creació d'exercits privats i en la privatització de la guerra.

6. CONCLUSIONS

En primer, lloc cal indicar que la disminució del volum de les exportacions es produeix en un context de profun-

da crisi mundial. Els estats afectats per la crisi retallen els seus pressupostos de defensa i per tant redueixen les seves compres d'armament. Com que el 70% de les compres d'armes espanyoles les fan els països de l'OCDE, que són els que més està afectant la crisi financera mundial, les polítiques d'austeritat i de control de la despesa pública que han posat en pràctica han acabat impactant negativament en la xifra d'exportacions d'armes espanyoles. Aquesta situació de crisi econòmica està afectant l'adquisició de noves armes i la despesa militar en general. Cal preveure que en els propers anys assistirem a una disminució dels pressupostos de defensa i de les transaccions d'armes.

En segon lloc, la repressió brutal contra la població civil que s'observa en els conflictes que s'estan donant al món àrab per part dels seus governs en els darrers mesos representen la materialització dels riscos anunciats reiteradament per les organitzacions i moviments socials que demanem que no s'enviïn armes a aquells països on existeixen evidències de vulneració dels drets humans. Líbia, Aràbia Saudita, Bahrain, Egipte, Tunísia, Oman i Marroc són alguns exemples d'estats que han rebut armes espanyoles en els darrers anys i que han protagonitzat episodis de repressió o de menyspreu a les llibertats i als drets humans.

En tercer lloc, malgrat alguns lleus avenços en matèria d'informació de denegacions, l'encara deficient i insuficient transparència informativa que envolta tot el procés impedeix exercir un veritable control sobre la política d'exportacions de material de defensa.

Hi ha un secretisme manifest a l'hora d'informar amb tot detall i sense ambigüitats de les armes que s'envien a cada destí. A més, les actes de les reunions on es prenen les decisions per autoritzar o denegar les exportacions a un determinat país continuen sent secretes, fins i tot quan segons la Llei de secrets oficials només permet classificar la informació quan el seu coneixement públic pot posar en risc o minvar la seguretat de l'Estat.

Signifiquen aquestes exportacions que Espanya participa en la privatització de la guerra?

Aquesta política d'ocultació de dades resulta sorprenent quan el mateix informe aporta dades sobre algunes exportacions en què se'ns diu el país de destí i les armes exportades. D'altra banda, en les exportacions de vaixells i avions només hi ha una empresa fabricant de cada tipus d'armament i, per tant, sabem indirectament que l'empresa productora d'avions ha de ser EADS- CASA i la de vaixells, Navantia. Per tant, és evident que la Llei de secrets oficials s'està aplicant en aquest afer de forma esbiaixada i arbitrària. El coneixement públic de les exportacions d'armament no suposa cap risc per a la seguretat i defensa de l'Estat. En un estat democràtic, el Govern no pot utilitzar el secret d'estat per afavorir les exportacions d'armes ocultant les decisions preses als ciutadans.

En quart lloc, observem com el procediment de control de les exportacions està pervertit pels interessos de la indústria d'armament i de les seves estratègies de venda internacional. El Govern espanyol pacta la venda de material de defensa amb un estat, i se signa un contracte de fabricació que pot durar anys. El procés d'autorització s'executa al final, en el moment del lliurament, quan s'hauria d'executar prèviament a la fabricació de l'armament. Aquest ha estat el cas de l'exportació

d'unes fragates enguany a un destí tan controvertit com Veneçuela, que està contribuint molt visiblement a la carrera d'armaments que s'està visualitzant en tota Amèrica Llatina.

Aquesta forma d'actuar suposa un perill especial en el context de crisi actual que està afectant molt negativament tot el sector de la indústria de defensa, ja que la pressió per exportar armes de fabricació pròpia és molt més elevada que en anys anteriors i, per tant, la signatura dels contractes de venda amb altres estats es troba amb menys restriccions ètiques preventives a l'hora d'autoritzar les exportacions d'armes.

Finalment, es continuen donant exportacions a països en situació preocupant o que vulneren els drets humans en una clara vulneració dels criteris de denegació que inclou el marc legislatiu vigent a Espanya referent al comerç d'armes recollit en la Llei de comerç de material de defensa 53/2007 i en la Posició comuna 2008/944/PESC, fent per aquesta raó corresponsable l'Estat espanyol de l'empitjorament de la inestabilitat regional i dels conflictes latents. Dit d'una altra manera, aquestes vendes suposen exportar sofriment humà a diferents parts del món emparant-se en el secretisme de les decisions preses i en el negoci subjacent.

ANNEX I

Taula 3. Exportacions espanyoles de material de defensa (en milers d'euros corrents)

Països		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2001-2010
1	Noruega	631,25	500,10	2.339,79	547,84	1.228,80	269.901,10	266.367,96	265.691,48	281.288,79	5.146,17	1.093.643,27
2	Regne Unit	46.701,26	84.550,54	121.049,28	87.733,90	73.268,51	86.811,06	93.157,32	95.534,57	121.955,09	121.616,59	932.378,11
3	Alemanya	24.063,98	61.507,47	74.826,89	63.035,83	65.673,93	81.328,51	82.701,92	169.371,61	160.216,29	106.009,34	888.735,77
4	Itàlia	33.783,09	71.639,51	70.819,45	59.475,00	34.402,03	33.500,01	47.084,24	62.319,52	70.832,53	71.899,80	555.755,17
5	Malàisia	2.323,81	1.787,65	277,77	274,45	134,09	62,83	152.939,03		180.525,76	27,35	338.352,73
6	Brasil	420,65	1.778,61		30,16	1,03	74.051,52	79.913,48	63.446,39	46.961,90	14.867,47	281.471,21
7	EUA	26.155,28	13.546,64	7.270,31	6.002,09	6.580,44	17.126,55	38.343,10	22.375,96	55.400,73	75.172,93	267.974,03
8	Veneçuela	29,91	3.625,08	2.527,03	1.703,80		3.241,05	4.290,13	111,45		212.000,00	227.528,44
9	Marroc	28.341,05	6.647,95	433,38	3.637,98	9.229,49	16.824,34	11.133,80	113.900,26	31.118,34	2.512,00	223.778,59
10	Xile	377,89	3,43	1.301,15	650,32	1.586,26	178.592,76	2.308,35	710,72	3.477,96	24.125,30	213.134,13
11	Polònia	5,96		23.869,72	97.903,74	48.910,20	68,43	32.520,53	1.575,99	1.762,58	1.126,36	207.743,52
12	Mèxic		636,60		195,36	48,04	5,30	14,00	108,11	43.782,22	132.716,65	177.506,28
13	Portugal	11.912,80		0,75	4.586,82	228,39	261,48	234,57	4.535,86	105.880,75	43.963,23	171.604,65
14	Colòmbia	98,40	438,30	11.478,12	961,42	152,00		16.022,45	31.137,53	33.311,96	29.128,89	122.729,06
15	Algèria					110.578,80			690,16	3.394,21	3.116,63	117.779,80
16	França	12.447,56	5.581,29	1.455,82	3.625,85	1.447,94	10.489,79	16.881,94	9.602,04	17.618,26	32.258,22	111.408,72
17	Grècia	84,41					108,00	117,33	105,31	5.666,44	105.173,42	111.254,91
18	Aràbia Saudita	233,43	4.199,32	21.495,96	3.047,88	20.262,06	22.833,97	5.266,20	211,45	31.197,26	189,71	108.937,24
19	República Txeca	26.295,02			23.262,26	1.984,98	5.851,11	1.876,66		5.148,35	5.824,93	70.243,31
20	Equador	4,47		2.030,71	20.153,88	32.254,71	216,63	54,25	324,28	1.236,08	215,38	56.490,39
21	Suïssa	1.904,56	20,21	756,19	3,53	11,08	721,15	518,64	5.128,79	18.261,43	24.605,72	51.931,31
22	Jordània		483,87	20.456,48	20.250,00		600,00	0,35	860,45	707,28	1.615,34	44.973,77
23	Botswana						5.973,56			37.499,26	1.404,42	44.877,25
24	Dinamarca	121,77	33,00			0,00	1.348,41	7.125,24	7.192,74	8.824,92	17.208,81	41.854,90
25	Finlàndia	5,12		20,00		201,15	1.504,54	36.359,92	4,00	26,37	53,78	38.174,89

	Països	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2001-2010
26	Austràlia	1,67	6,60	1.516,22	10,42	211,92	9.042,34	1.106,94	1,69	251,43	24.610,34	36.759,58
27	Índia	1.143,87	3.389,81	67,92			1.645,60	261,46	1.919,52	10.635,78	13.741,36	32.805,32
28	Bèlgica	1.042,18	1.184,32	1.154,43	1.879,73	5.787,27	1.700,94	809,60	2.987,09	4.053,47	3.006,67	23.605,69
29	Corea del Sud						48,43		1.147,33	11.560,88	10.591,06	23.347,70
30	Àustria				1.312,51	67,18	1.034,20	4.584,03	11.743,24	440,80	3.323,82	22.505,79
31	Bahrain	758,71					702,30	2.323,49	15.945,28		40,69	19.770,47
32	Kazakhstan				6,10			1,10		18.930,00		18.937,20
33	Rwanda									15.175,00		15.175,00
34	Líbia						25,95		3.839,22		11.247,10	15.112,27
35	Uruguai	8,65	2.108,60				15,00		8.439,32	3.569,99	84,66	14.226,22
36	Romania			3,76			767,47	726,59	10.732,23	3,87	1.082,07	13.315,99
37	Indonèsia	42,84	725,04	206,53	1.280,53	820,90	2.048,63	3.827,31	3.741,92	5,76	466,66	13.166,11
38	Canadà	46,84	753,82	903,04	661,61	1.214,09	1.098,86	1.131,78	919,99	3.887,02	2.443,85	13.060,90
39	Singapur	338,41			523,99	1.051,09	1.412,33	6.021,92	570,00	682,00	2.338,65	12.938,38
40	Països Baixos	106,67	473,66	119,42	16,37	689,60	861,75	4.660,56	4.676,96	93,43	24,44	11.722,85
41	Israel	487,97	1.597,10	1.005,80	35,26	273,73	441,34	1.515,93	2.358,99	790,64	1.429,04	9.935,78
42	Irlanda	31,19		510,00				2.612,50		1.415,00	4.706,47	9.275,16
43	Kuwait	2.808,96	1.850,76	3.121,06	3,50				1.155,22			8.939,49
44	Egipte	1.327,36	1.504,89	429,95	628,47	136,73	168,30	385,59	1.316,38	4,20	2.539,84	8.441,71
45	Qatar		25,60	462,41	204,26	184,84	2.267,01	1.187,72	1.958,44	835,65	1.030,48	8.156,40
46	Turquia	364,29	56,21	2.520,00	14,99	1,77	1.426,94	0,63	1.113,19	1.249,85	357,00	7.104,87
47	Nova Zelanda						5.972,54		108,75		43,48	6.124,77
48	Paraguai			5.568,28							44,02	5.612,30
49	Oman			1,23	7,29	65,18	95,01	1.267,68	47,64	591,65	3.195,20	5.270,86
50	Tailàndia	305,32	174,50	93,61	1.581,30	80,24	671,41		156,90	526,35	776,59	4.366,22
51	Pakistan	242,58					1.037,78	971,07	199,41	760,32	390,05	3.601,21
52	Ghana		15,35	888,90						2.293,80		3.198,05
53	Eslovènia							2.721,05		1,71	7,28	2.730,04

Països		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2001-2010
54	Kenya					162,88				511,00	1.985,91	2.659,79
55	El Salvador			446,59	5,15			124,15	124,15		1.787,14	2.487,18
56	Emirats Àrabs Units	52,69	1.980,10	122,80	12,29	7,38	38,42	75,90	88,63	88,83		2.467,02
57	Argentina	775,30	9,23	17,66	10,87	1,80	3,20		1.447,32	25,37	148,12	2.438,87
58	Angola	30,00	1.161,20	55,47	185,00				857,22		9,58	2.298,47
59	Sri Lanka	1.624,48		79,24	0,42		2,00	2,00	138,78	102,00	160,00	2.108,92
60	Costa Rica	27,80	137,96	2,14	1,77			1.101,92	823,33	7,99		2.102,90
61	Bolívia			53,80			300,00		841,79	718,03	1,95	1.915,57
62	Filipines	1.070,18	207,21	238,20	81,38			49,82		137,84	0,67	1.785,30
63	Suècia	1.329,76				63,65	27,88	36,37	50,23			1.507,89
64	Hongria					0,50	2,43	1,60		103,93	1.228,78	1.337,25
65	Tunísia				22,45	368,00					778,48	1.168,93
66	Rep. Dominicana	431,85		129,64		0,00				66,46	418,21	1.046,16
67	Estònia	29,49								320,99	641,46	991,94
68	Trinitat i Tobago						30,00				635,43	665,43
69	Panamà	452,52		166,50				1,69		3,00		623,71
70	Luxemburg	7,08	244,75	53,04	186,93	17,59	49,21	5,54		1,91		566,04
71	Sud-àfrica					0,00	501,50		4,00	0,90	9,98	516,38
72	Letònia										495,48	495,48
73	Camerun			462,99		0,90	0,90				1,00	465,79
74	Perú		1,99	87,48	14,16	27,24	145,69	156,70				433,27
75	Rússia									400,00		400,00
76	Gabon									89,86	305,33	395,19
77	Nicaragua	343,21										343,21
78	Andorra	7,20	34,43	38,57	30,59	28,68	45,78	20,19	30,71	21,24	28,21	285,59
79	Eslovàquia									57,81	57,81	115,63
80	Cuba	3,48	22,78	23,59						3,50	44,92	98,27

Països		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2001-2010
81	Sèrbia i Montenegro			75,09					7,60		7,32	90,02
82	Xipre				80,00							80,00
83	Líban			64,12								64,12
84	Moldàvia		63,98									63,98
85	Burkina Faso			53,80								53,80
86	Hong Kong (Rep. Xina)										50,00	50,00
87	Bulgària						19,99		1,51		3,66	25,16
88	Guinea Equatorial								14,56			14,56
89	Tanzània						0,00	12,00			1,60	13,60
90	Mauritània					0,30				1,71	2,51	4,52
91	Kirguizistan					3,00	0,70					3,70
92	Guinea Bissau							3,12	0,30			3,42
93	Ucraïna								2,94			2,94
94	Mongolia							1,60				1,60
95	Zimbabwe				1,50							1,50
96	Haití					1,43						1,43
97	Liechtenstein						0,40					0,40
98	Senegal							0,39				0,39
99	Iran		0,35									0,35
100	Vietnam									0,17		0,17
	Total	231.184,22	274.709,81	383.152,05	405.880,90	419.451,80	845.074,34	932.941,36	934.450,43	1.346.515,87	1.128.302,78	

Font: Subdirecció General de Comerç Exterior de Material de Defensa y de Doble Uso. Elaboració pròpia

Taula 4. Exportacions espanyoles de material de defensa per categories de productes (en milers d'euros corrents)

Cat.	Descripció	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	TOTAL	%
10	Aeronaus militars	215.174,65	222.783,47	208.170,09	122.972,51	201.403,57	321.918,38	415.682,39	585.703,47	2.293.808,51	36
9	Vaixells de guerra			464,60	445.947,71	408.553,64	258.906,95	448.734,15	232.792,99	1.795.400,04	28
15	Equips de formació d'imatge o contramesura	17.563,20	78.596,04	84.637,05	63.659,02	73.596,92	77.473,27	168.291,05	65.317,74	629.134,29	10
4	Bombes, coets, torpedes, míssils	18.246,39	24.244,63	15.923,34	51.175,41	88.578,75	98.951,26	72.156,70	105.160,00	474.436,47	7
8	Combustibles i explosius militars	82.889,31	16.289,90	35.823,86	69.525,77	87.763,84	8.171,62	91.480,73	30.871,87	422.816,90	7
6	Vehicles terrenys militars	30.414,03	37.586,80	43.034,14	39.755,05	35.654,88	126.639,32	42.500,38	10.814,74	366.399,34	6
11	Equips electrònics	9.414,42	7.343,65	20.863,17	11.325,76	6.114,13	6.085,42	48.004,86	18.119,28	127.270,69	2
3	Municions i components	330,18	13.625,88	7.323,10	9.104,54	18.132,14	16.770,97	17.848,90	40.882,94	124.018,65	2
21	Equip lògic (software)	130,72	302,14		6.287,71	604,37	5.522,93	13.475,05	23.390,72	49.713,63	1
1	Armes de foc (calibre 12,7 mm i inferiors)	2.106,36	2.000,31	959,16	3.711,92	2.182,42	5.673,59	14.546,41	10.095,58	41.275,74	1
2	Armes o armament (calibre superior 12,7 mm)	5.376,46	2.034,99	165,46	4.629,49	4.601,35	5.581,70	10.462,48	1.541,41	34.393,33	1
5	Sistemes de direcció de tir	56,18	1.055,92	134,09	6.754,54	3.484,65	786,47	2.961,26	2.931,37	18.164,46	0
22	Tecnologia			688,00	8.831,47	1.042,05	0,50	150,00		10.712,02	0
14	Equips d'entrenament i simulació			1.219,62	1.219,91					2.439,54	0
13	Equips i construccions blindades			1,77	152,67	1.228,67	912,15			2.295,26	0
23	Material paramilitar o de seguretat	1.393,47								1.393,47	0
17	Equips i materials diversos						969,90			969,90	0
16	Peces de forja i fundició			44,35	20,86			24,17	680,67	770,05	0
7	Agents toxicològics i materials radioactius	2,89	31,80				105,00	113,00		252,69	0
18	Equips per a la producció							84,35		84,35	0
12	Sistemes d'armes d'energia cinètica									0,00	0
19	Sistemes d'armes d'energia dirigida									0,00	0
20	Equips criogènics i superconductors									0,00	0
	Total	383.098,25	405.895,51	419.451,80	845.074,34	932.941,36	934.469,43	1.346.515,87	1.128.302,78		100

Font: Subdirecció General de Comerç Exterior de Material de Defensa y de Doble Uso. Elaboració pròpia

Taula 5. Exportacions espanyoles de material de defensa a països amb un índex de desenvolupament humà mitjà i baix, països de l'OCDE, la Unió Europea i l'OTAN
(en milers d'euros corrents)

	2001	2002	2003	2004	2005	2007	2007	2008	2009	2010
Total anual	231.184	274.710	383.152	405.881	419.452	845.074	932.941	934.450	1.346.516	1.128.303
IIDH Mitjà i Baix	34.903	13.890	9.208	7.402	10.436	29.175	16.772	123.215	99.647	26.559
%	15	5	2	2	2	3	2	13	7	2
OCDE	160.980	244.934	330.680	330.240	260.316	547.274	641.642	666.506	945.829	787.534
%	70	89	86	81	62	65	69	71	70	70
UE- 27	131.906	229.414	315.378	322.885	251.020	242.718	337.607	380.644	530.473	512.845
%	57	84	82	80	60	29	36	41	39	45
OTAN	157.737	244.271	327.882	328.719	259.713	529.705	599.858	658.947	870.418	587.881
%	68	89	86	81	62	63	64	71	65	52

Font: Subdirección General de Comercio Exterior de Material de Defensa y de Doble Uso. Elaboració pròpia

ANNEX II

Taula 6. Exportacions espanyoles de productes i tecnologies de doble ús (en milers d'euros corrents)

	Països	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2001-2010
1	EUA	3.776,26	64.733,49	2.451,25	1.056,26	28.106,26	48.966,67	58.651,18	37.213,78	4.268,15	4.868,04	254.091,34
2	Iran	1.474,86	3.086,66	6.555,92	5.748,70	1.601,82	2.162,30	24.896,17	61.953,31	38.983,60	39.222,24	185.685,58
3	Xina	3.315,51	3.973,18	1.015,07	13.417,45	13.046,52	7.829,89	7.943,52	14.400,75	9.646,14	18.008,25	92.596,26
4	Brasil	2.073,71	1.682,03	879,90	4.660,34	3.614,49	3.150,30	6.841,54	6.758,84	2.944,86	7.861,34	40.467,35
5	Veneçuela	3.256,18	3.759,34	3.139,24	3.422,75	2.633,25	2.640,53	3.026,37	4.105,15	4.308,25	4.872,39	35.163,45
6	Singapur	29.119,71		3,36	0,05	0,16	2,00	1,88	11,40	0,22	4,09	29.142,87
7	Líbia	518,01			0,66			49,16	11.252,53	12.700,13	0,09	24.520,58
8	Argentina	1.683,95	753,93	997,29	877,61	312,82	428,27	1.098,32	2.208,97	7.113,65	6.121,81	21.596,62
9	Cuba	20,32	37,10	2,40	1.003,35	1.473,18	4.201,41	2.470,95	2.410,91	3.069,58	2.799,30	17.488,50
10	Rússia	1.056,34	19,73	0,10		832,32	459,24	399,70	337,62	5.674,26	3.118,99	11.898,29
11	Turquia	2.328,37	258,89	966,65	1.209,64	379,51	1.638,54	559,39	2.078,69	922,01	888,30	11.229,97
12	Índia	625,93		2.757,99	1.640,80	1.628,83	6,10	1.153,57	380,33	1.533,44	1.214,60	10.941,58
13	Marroc	258,01	156,96	250,46	2.332,89	474,11	384,78	513,30	1.731,18	1.035,94	1.731,82	8.869,44
14	Tailàndia	7.484,85	5,54	3,30	1,42	381,50	2,95	17,09	7,97	22,88	7,16	7.934,64
15	Mèxic	485,17	7,15		610,43	905,28	3.456,70	425,00	466,63	178,89	2,98	6.538,24
16	Israel	99,20	152,56	244,29	1.515,64	41,32	1.587,32	576,81	801,57	622,28	214,33	5.855,31
17	Taiwan	2.501,18	198,17	38,60	1,69	1,18	0,95	82,99	2.047,01	102,39	172,17	5.146,33
18	Bielorússia	4.472,91										4.472,91
19	Sud-àfrica	362,93	246,60	276,66	602,16	257,73	195,45	1.362,02	199,57	343,64	298,14	4.144,90
20	Polònia	2.799,43	182,96	150,62	977,61							4.110,62
21	Algèria	770,59	290,61	642,45	591,94	106,79	83,46	312,01	241,65	192,05	86,28	3.317,82
22	Malàisia	458,84	93,46	163,73	1.758,66	113,56	115,42	12,79		0,18	478,45	3.195,08
23	Corea del Sud	520,02	148,40		26,50	1.203,00	1,35		1.128,80			3.028,06
24	Nigèria	335,30	153,58	283,81	56,16	276,84	454,88	239,94	411,84	420,33	369,09	3.001,76
25	Suïssa	0,04	4,26	502,35	6,14	17,98	0,01	19,23	359,99	837,73	1.106,26	2.853,97

	Països	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2001-2010
26	Colòmbia	69,88	166,80	106,55	347,75	25,27	23,89	1.002,72	122,69	192,06	120,89	2.178,48
27	Japó	128,35			2,07	516,80	80,73	617,58	153,16	0,75	420,73	1.920,16
28	Antilles Holandeses	97,07	395,62	159,51	565,43	265,61	276,13				61,96	1.821,33
29	Noruega		2,13	32,04	557,23		72,86	111,45	208,15	319,87	319,77	1.623,49
30	Països Baixos				3,00			416,86	489,12	515,19	1,53	1.425,70
31	Indonèsia	729,72		0,24					607,00			1.336,96
32	Canadà		13,09	0,34	6,18		5,45		216,46	46,70	1.033,42	1.321,64
33	Paraguai	60,04	44,17	32,71		13,36	7,83	345,39	580,54	78,91	144,58	1.307,51
34	Trinitat i Tobago	1.287,99						1,12	0,83			1.289,93
35	Romania	354,04	141,02	162,11	327,71	150,15	57,93					1.192,95
36	Ucraïna	1.145,87						21,60				1.167,47
37	Xile	7,18	38,28	5,69	22,35	10,07	27,03	4,43	6,41	702,27	286,39	1.110,09
38	Aràbia Saudita	7,29	0,41	239,94		1,35	93,47	154,75	158,71	229,43	136,25	1.021,60
39	Egipte	569,61				0,87	47,84	0,53	313,34	81,58	2,99	1.016,75
40	Perú	24,98	51,76	22,63	6,03	20,32	14,56	625,40	26,06	21,75	31,35	844,85
41	Etiòpia				0,11	0,09	9,88	48,62	134,19	542,57	43,24	778,69
42	Tunísia	30,09			31,45	6,76	28,67	11,93	550,19	13,66	5,78	678,54
43	Burkina Faso	91,83	108,11	144,00		81,68	82,76	117,81	35,64		7,83	669,67
44	Andorra									80,90	536,73	617,63
45	Regne Unit									591,39	9,04	600,43
46	Síria	0,19	0,20	0,91			0,15	1,39	28,09	499,27		530,20
47	Mali	75,99	141,72	19,44	163,26		13,03	14,58		25,92	23,65	477,59
48	Hong Kong										472,78	472,78
49	Uruguai	133,20	144,53			1,13	20,91	29,11	43,74	77,04	14,41	464,06
50	Emirats Àrabs Units		0,01		1,46	1,39	297,10	0,09	0,07	22,77	13,33	336,22
51	Bulgària	247,06	2,50	57,88	1,62	15,80	2,53					327,39
52	Filipines	38,32	17,29	34,41	151,38	39,98	8,04		1,12			290,54
53	Kenya	3,33	27,18	89,55	65,16	5,40	0,53	29,92				221,06

	Països	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2001-2010
54	Hongria	22,14	26,02	143,80								191,96
55	Eslovàquia	158,43		3,80								162,23
56	Alemanya	63,84			0,10					88,16		152,10
57	Jordània	63,00		7,45	36,50	20,25		7,72		3,27	0,08	138,28
58	República Dominicana	0,15	7,97	6,61	62,89	15,23	14,43	15,95	11,65			134,88
59	Guatemala	7,08		13,17	54,00	2,39	44,56				2,99	124,19
60	Iraq									0,09	121,41	121,50
61	Costa Rica		6,34		38,64	26,91	15,06	14,65				101,60
62	França		69,07									69,07
63	Senegal	13,70	10,26	1,65	32,40		0,02			0,12		58,14
64	Sèrbia i Montenegro				58,00							58,00
65	República Txeca	12,18	13,15	26,30								51,63
66	Equador	4,94	10,46	11,28	20,11		0,39		0,38		3,20	50,75
67	Panamà		13,29			6,79	8,64	7,57		10,68		46,97
68	Austràlia	5,89	0,61	5,12	1,55	0,16	8,61	1,70	3,34	3,68	6,17	36,81
69	Geòrgia								30,53		0,10	30,63
70	Bòsnia i Hercegovina	1,53	0,34	0,09	2,89		0,19	0,42	0,44	2,41	20,73	29,05
71	Mauritània								4,03	18,14		22,18
72	Itàlia										17,52	17,52
73	Portugal									11,43	5,55	16,98
74	Bolívia		0,83	0,05		0,03			0,04	10,71		11,66
75	Nova Zelanda	0,04	0,20		0,44	1,68	0,66	1,14	3,77	0,16	3,57	11,66
76	Croàcia			2,39	1,02	2,45	1,04		0,88	0,83	0,89	9,50
77	Pakistan	1,62		0,51	4,01		0,13				0,76	7,03
78	Kuwait			1,08			1,18	0,10	1,51	1,41	1,30	6,58
79	Eslovènia	0,01	0,98	5,14								6,13
80	Bangla Desh							0,13		4,27		4,40
81	Vietnam			0,50		0,21	0,63	0,05	0,57	1,59	0,55	4,10

	Països	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2001-2010
82	El Salvador						3,46					3,46
83	Costa d'Ivori					0,28					2,73	3,01
84	Ruanda						0,31		0,92	0,18		1,41
85	Ghana		0,19			0,11	0,11	0,08		0,36		0,85
86	Puerto Rico		0,83									0,83
87	Illes Maurício					0,28	0,03		0,07	0,19	0,03	0,59
88	Iemen		0,07	0,09			0,15	0,15		0,07		0,52
89	Cambotja			0,35								0,35
90	Madagascar				0,12		0,01	0,15				0,28
91	Malta		0,21									0,21
92	Uganda					0,01	0,14					0,15
93	Benín					0,15						0,15
94	Sudan						0,09	0,04				0,13
95	Qatar				0,10							0,10
96	Togo						0,05	0,05				0,09
97	Camerun									0,09		0,09
98	Lituània			0,01	0,05							0,06
99	Oman									0,06		0,06
100	Myanmar				0,02	0,02						0,04
101	Uzbekistan				0,02	0,02						0,03
102	Líban								0,03			0,03
	Total	75.254,20	81.400,24	22.662,74	44.083,84	58.641,40	79.039,68	114.258,08	154.242,14	99.120,50	97.320,31	

Font: Subdirecció General de Comerç Exterior de Material de Defensa y de Doble Uso. Elaboració pròpia

ANNEX III

Taula 7. Exportacions espanyoles d'armes i municions, les seves parts i accessoris (en milers d'euros corrents). Valor de les exportacions recollides del codi aranzelari 93

	Països	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2001-2010
1	EUA	35.042,13	51.160,60	52.056,20	48.464,20	31.341,13	37.775,24	43.890,48	43.864,20	36.194,60	47.007,40	426.796,18
2	França	5.010,15	4.841,10	4.372,60	5.987,10	6.732,75	7.671,35	8.227,44	13.426,60	12.021,50	11.467,00	79.757,59
3	Regne Unit	4.828,24	5.332,53	5.719,30	5.930,80	7.175,21	9.299,69	10.364,82	10.903,80	9.422,00	10.027,80	79.004,19
4	Alemanya	3.600,58	4.426,11	3.992,00	4.207,50	4.401,36	6.507,85	9.294,55	9.439,20	8.118,10	7.365,70	61.352,95
5	Portugal	5.416,73	5.803,37	5.454,30	5.536,40	5.524,89	5.452,28	4.397,16	7.055,00	5.202,10	5.038,10	54.880,33
6	Dinamarca	690,50	841,84	1.468,90	1.080,70	1.212,33	2.228,22	9.539,74	7.324,70	8.400,20	10.675,80	43.462,93
7	Itàlia	1.815,95	4.446,00	2.953,60	3.207,10	4.268,87	2.297,04	2.924,48	4.441,10	3.271,90	5.734,60	35.360,64
8	Ghana	3.531,40	2.771,48	3.442,50	3.130,40	2.690,68	3.257,74	3.580,16	3.646,10	3.462,20	1.831,40	31.344,06
9	Bèlgica	397,40	595,52	898,60	5.369,60	5.975,63	4.815,74	1.088,30	3.484,40	4.443,40	1.998,90	29.067,49
10	Turquia	1.205,08	3.211,65	2.679,80	1.623,60	1.324,64	1.293,30	2.342,40	2.329,20	3.323,10	3.962,70	23.295,47
11	Irlanda	374,36	562,19	348,60	564,60	670,67	801,16	5.991,38	1.504,50	2.444,40	6.747,90	20.009,76
12	Rússia	533,49	605,99	758,00	909,00	1.379,61	1.799,48	4.017,17	4.791,90	2.344,20	1.690,50	18.829,34
13	Noruega	799,66	956,86	1.086,50	966,30	955,21	1.053,78	1.614,85	1.862,80	3.518,60	2.441,10	15.255,66
14	Països Baixos	952,23	775,24	650,90	831,90	1.504,78	1.702,38	5.352,53	969,10	591,20	680,70	14.010,96
15	Austràlia	932,96	1.052,55	968,70	964,00	1.622,57	1.480,53	1.640,39	1.738,00	1.619,70	1.764,40	13.783,80
16	Finlàndia	832,10	1.071,28	841,30	889,60	1.157,38	1.211,12	1.834,89	2.181,20	2.046,10	1.652,00	13.716,97
17	Bahrain									13.621,80	21,40	13.643,20
18	Perú	1.165,81	1.069,83	1.189,20	772,90	999,98	1.553,22	909,72	1.675,70	1.241,40	3.036,50	13.614,26
19	Veneçuela	2.144,78	1.601,75	1.095,20	939,10	2.353,21	712,34	707,65	931,90	1.417,80	1.646,80	13.550,53
20	Sud-àfrica	315,47	1.039,68	1.202,30	971,60	726,84	1.141,87	1.044,65	2.545,80	2.055,10	2.266,70	13.310,01
21	Grècia	1.402,72	1.127,81	1.251,80	1.716,10	1.588,07	1.115,22	1.492,79	1.492,70	1.193,90	807,00	13.188,11
22	Mèxic	650,58	161,37	934,20	810,30	1.731,61	1.701,84	2.205,30	1.861,90	1.098,00	1.865,50	13.020,60
23	Marroc	649,77	928,77	804,30	1.189,40	1.278,78	828,43	1.532,09	1.216,40	1.304,60	1.626,80	11.359,34
24	Israel	165,99	298,16	289,30	106,40	173,64	247,27	274,08	1.103,50	3.062,60	5.141,80	10.862,74
25	Suècia	893,83	1.171,63	1.062,40	945,60	1.097,38	957,90	1.036,19	1.420,70	1.042,20	944,90	10.572,73

	Països	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2001-2010
26	Suïssa	214,80	418,14	218,10	181,60	236,64	145,10	136,85	3.948,00	3.259,70	1.337,70	10.096,63
27	Índia	3,49		0,80			1.647,12	232,36	1.618,90	6.031,40		9.534,07
28	Guinea	862,80	711,15	188,20			326,79	1.402,17	2.569,30	2.965,80		9.026,21
29	Ucraïna	222,03	427,67	402,30	262,40	485,31	805,75	1.242,02	2.138,90	1.485,50	866,70	8.338,58
30	Xile	1.180,11	1.062,58	831,60	372,50	435,03	770,21	571,94	805,20	1.188,90	1.099,80	8.317,87
31	Canadà	489,45	734,99	1.555,60	589,20	155,33	228,03	794,97	927,60	1.360,70	1.414,10	8.249,97
32	Japó	1.056,78	747,22	881,40	740,30	267,65	378,25	677,03	1.542,00	1.037,70	865,30	8.193,63
33	Polònia	519,80	657,25	931,70	422,00	282,01	264,27	1.726,09	1.447,20	862,40	932,00	8.044,72
34	Àustria	524,59	469,82	485,10	665,30	612,45	824,41	1.060,67	973,20	758,40	1.623,40	7.997,34
35	Emirats Àrabs Units	380,58	462,94	822,70	561,60	282,17	774,80	1.377,48	844,60	1.283,70	1.161,40	7.951,97
36	Nova Zelanda	270,46	309,87	595,60	519,60	782,52	879,32	522,88	841,00	699,90	786,20	6.207,35
37	Brasil	231,50	102,71	452,70	212,40	23,61	54,56	268,97	873,90	1.524,80	1.914,70	5.659,85
38	Guinea Bissau	181,07	73,76	145,90	93,60	350,92	474,23	986,23	756,90	362,90	2.061,40	5.486,91
39	Argentina	1.405,12	16,61	120,70	237,00	413,13	280,60	297,28	468,10	954,60	1.022,70	5.215,84
40	República Txeca	205,50	253,43	328,00	175,60	314,82	507,13	640,72	676,50	498,10	1.353,10	4.952,90
41	Aràbia Saudita		31,18	177,40	256,60	600,99	1.065,16	185,81	605,00	707,50	940,10	4.569,74
42	Líban	268,96	116,09	194,80	159,10	156,76	232,93	279,43	206,20	1.131,30	1.361,40	4.106,97
43	Angola		51,85			62,76	62,93	208,57	1.897,10	1.394,40	365,50	4.043,11
44	Bulgària	289,23	258,50	199,60	559,70	480,58	347,57	314,14	1.104,20	221,20	240,40	4.015,12
45	Colòmbia	78,25	26,95	35,70	49,00	201,49	168,85	1.308,26	220,70	447,70	1.281,70	3.818,60
46	Kuwait	1.743,90	95,42	49,80	0,30	58,44	55,40	222,93	212,70	802,10	505,00	3.745,99
47	Hongria	178,62	360,74	371,20	253,60	217,91	226,39	257,68	499,00	257,50	923,10	3.545,74
48	Bolívia	491,78	189,14	139,20	181,60	223,43	336,31	421,77	280,00	1.120,90	3,70	3.387,83
49	Paraguai	252,98	279,05	162,50	352,30	405,31	329,23	494,95	289,20	224,20	466,40	3.256,12
50	Eslovènia	41,00	38,13	40,10	39,90	52,94	40,29	2.747,21	76,90	119,80	19,00	3.215,27
51	Tailàndia	10,94	46,30	54,60	1.000,30	11,33	325,27	222,66	223,40	724,50	522,00	3.141,30
52	Oman						80,72	51,31		485,00	2.523,40	3.140,43
53	Xipre	315,10	307,64	182,00	337,70	174,01	205,09	341,56	403,20	311,30	310,60	2.888,20

	Països	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2001-2010
54	República Centreafricana	145,72	223,01	93,20	185,40	159,54	249,67	242,88	224,30	341,10	461,40	2.326,22
55	Romania	208,51	295,52	277,20	404,40	343,78	209,65	24,73	63,70	187,90	260,60	2.275,99
56	Andorra	194,73	266,47	288,70	350,40	197,82	185,27	190,42	240,70	146,80	168,20	2.229,51
57	Guatemala	142,57	99,14	159,20	171,80	241,14	344,20	241,23	305,20	181,20	317,20	2.202,88
58	Hong Kong	35,59	1,67	3,50	23,30	70,80	141,94	180,57	635,10	710,60	357,00	2.160,07
59	Kazakhstan	10,54	26,47	49,40	64,20	131,94	193,63	363,02	427,10	225,30	391,80	1.883,40
60	Mali							547,56	462,60	352,60	519,40	1.882,16
61	Uruguai	168,45	26,07	47,40	22,60	132,23	149,43	143,19	367,50	437,10	382,60	1.876,57
62	Mauritània	194,63	187,36	128,00	191,40	394,86	145,59	52,72	345,90	72,10	140,40	1.852,96
63	Namíbia	80,67	274,44	75,60	130,20	197,73	166,36	57,44	342,10	165,30	233,60	1.723,44
64	Camerun	50,00	46,69	100,20	148,00	251,15	33,20	37,70	150,70	237,40	619,90	1.674,94
65	Lituània	54,00	84,54	71,10	99,30	121,60	224,15	284,17	394,30	237,00	94,50	1.664,66
66	Iran		27,40			52,27	161,52	38,06	128,50	715,10	459,00	1.581,85
67	República Dominicana	192,81	153,75	192,60	185,00	156,87	148,91	45,77	74,90	263,20	141,50	1.555,31
68	Malàisia	29,20	72,10	80,90	173,60	130,04	122,69	194,12	604,30	6,30	112,50	1.525,75
69	Filipines	25,23	255,07	283,90	167,50	12,79	64,08	50,56	143,60	262,10	165,70	1.430,53
70	Equador	4,48	203,18	80,80	58,10	59,25	178,22	244,59	12,50	383,10	64,80	1.289,02
71	Tunísia	18,67	49,02	28,20	38,70	35,85	37,65	149,98	227,90	228,50	456,10	1.270,57
72	Burkina Faso	53,70	66,83	127,80	76,70	87,04	139,54	153,62	231,00	144,80	154,30	1.235,33
73	Corea del Sud	204,63	84,35	137,10	72,40	126,67	107,04	214,16	61,30	155,70	61,80	1.225,15
74	Eslovàquia	15,00	114,26	101,80	155,50	83,82	152,42	121,31	195,90	108,10	70,40	1.118,51
75	Senegal	138,05	104,08	96,10	48,50	95,41	50,91	244,36	141,40	19,20	89,70	1.027,71
76	Taiwan	77,47	49,56	28,10	81,10	154,83	101,84	53,01	124,60	117,90	195,30	983,71
77	Letònia	96,85	61,80	82,80	128,70	39,25	121,09	147,57	138,80	53,40	41,80	912,06
78	Egipte	240,89	254,57	94,40	66,70		49,46	83,08	106,30	1,70	1,20	898,30
79	Trinitat i Tobago			7,60	7,10	30,04	41,04	19,21	40,30	35,80	681,00	862,09
80	Croàcia	38,39	67,74	46,60	53,50	87,67	106,89	164,85	108,80	118,00	48,50	840,94

	Països	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2001-2010
81	Singapur	16,78	24,26	21,40	1,30	2,35	4,77	2,68		4,70	719,10	797,34
82	Costa Rica	40,25	81,44	114,60	103,80	24,62	79,59	129,62	41,50	32,90	135,30	783,62
83	Cuba	86,81	80,96	42,20	121,20	101,27	97,01	36,81	50,70	39,10	125,70	781,76
84	Nicaragua		17,39	22,90	45,60	0,81	46,88	59,35	164,10	412,70		769,73
85	Malta	257,71	193,53	128,60	47,00	29,45	23,30	55,28	0,60	28,60		764,07
86	Hondures			46,30	70,90	67,83	79,58	184,78		155,10	61,90	666,39
87	Kenya								6,60	511,00	110,00	627,60
88	Guinea Equatorial	273,42	7,95	0,20		0,10	326,80				10,60	619,07
89	Gabon	45,74		29,10			0,32	4,94	187,70	10,10	267,10	545,00
90	Estònia	24,13	11,99	21,30	29,60	29,73	33,00	106,46	133,20	33,60	59,40	482,41
91	Albania		1,23		34,00	141,69	108,21	41,40	48,00	42,50	51,10	468,13
92	Líbia								86,70	220,00	153,30	460,00
93	Macedonia		46,56	18,00				127,94	102,90	106,80	49,90	452,10
94	Pakistan					4,02	73,73	85,10	18,40	36,00	217,20	434,45
95	Jordània			192,40			7,68				199,00	399,08
96	Panamà		4,96	2,60	3,70	3,10	25,54	50,35	71,00	69,00	165,40	395,65
97	El Salvador			39,20	47,10	24,20			95,00		179,60	385,10
98	Servia	3,55			16,30	14,17	13,36	13,00	102,40	116,60	97,40	376,78
99	Geòrgia		0,68				2,46	50,07	112,20	57,30	130,40	353,11
100	Bòsnia i Herzegovina	132,06	0,64		50,10		47,50			78,80	38,60	347,70
101	Costa d'Ivori	102,66	118,92	79,70	1,10							302,38
102	Jamaica				111,40		30,38	55,34		48,20	53,80	299,12
103	Zàmbia	5,32	3,95	2,70	46,30	4,05	4,31	7,95	7,80	119,90	12,00	214,28
104	Luxemburg	56,04	47,69	42,10	17,70			9,00				172,53
105	Sri Lanka			4,20	21,70	6,18	2,60			107,10	4,10	145,88
106	Xina		24,32	49,20				67,92				141,44
107	Botswana				2,80	11,60	13,02	14,47	32,50	19,00	47,00	140,39
108	Islàndia	7,00	9,10	2,50	6,30	2,76	29,64	22,75	12,60	22,60	24,50	139,75

	Països	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2001-2010
109	Montenegro						8,30	32,67	68,70	9,20	19,90	138,77
110	Polinèsia Francesa	8,53	11,02	13,00	12,30	6,18	27,28	23,93	8,10	21,30		131,64
111	Sant Marino	1,12	38,65	23,00	25,00	19,60	16,00					123,37
112	Indonèsia	55,86	3,46	0,90			12,10	8,80	1,40	35,50	1,10	119,12
113	Tanzania					66,04		11,69	41,20			118,93
114	Nova Caledonia					22,72		34,52	13,40	15,20		85,84
115	Zimbabue	62,73	2,48		2,00							67,21
116	Gibraltar	3,49	13,92	2,30	7,30	9,16	0,36	1,57	2,60	3,80	5,00	49,50
117	Chad								24,00		15,80	39,80
118	Antilles Holandeses						3,37		5,70	16,80	8,70	34,57
119	Armènia	1,86					0,65	6,12	1,80	7,00	17,10	34,53
120	Algèria			32,90								32,90
121	Liechtenstein	7,51			22,10							29,61
122	Sierra Leone	28,09										28,09
123	Surinam			0,20						25,80		26,00
124	Uzbekistan									25,20		25,20
125	Maurici			2,80	14,60							17,40
126	Aruba	9,90	0,29									10,19
127	Azerbaidjan										9,20	9,20
128	Moldàvia			0,20					3,20	5,50		8,90
129	Uganda	5,26					3,30					8,56
130	Ciutat del Vaticà			8,50								8,50
131	Sudan			6,00	2,20							8,20
132	Corea del Nord			3,30		3,70						7,00
133	Barbados			4,40								4,40
134	Granada						1,05	1,22				2,27
135	Moçambic		0,41								1,70	2,11

	Països	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2001-2010
136	Abituallaments a tercers										1,40	1,40
137	Vietnam					0,20				0,70		0,90
138	Nigèria			0,80								0,80
139	Illes Mariannes del Nord				0,40							0,40
140	Afaganistan							0,35				0,35
141	Bangla Desh				0,30							0,30
142	Caiman		0,14									0,14
	Total	88.427,33	107.943,43	108.699,40	109.305,60	99.164,68	113.490,19	149.833,14	165.402,60	173.027,50	173.026,70	

Font: Base de datos ESTACOM de Instituto de Comercio Exterior. Elaboració pròpia

Taula 8. Exportacions espanyoles d'armes de caça i tir esportiu (en milers d'euros corrents)

	Països	2008	2009	2010	2008-2010
1	EUA	5.795,05	9.892,06	4.098,80	19.785,91
2	Turquia	1.912,99	3.217,83	3.420,84	8.551,66
3	Ghana	2.773,07	3.543,07	1.507,52	7.823,66
4	Republica de Guinea (Guinea Conakry)	1.827,96	4.135,09		5.963,05
5	Perú	1.102,44	1.424,32	2.320,31	4.847,07
6	Sud-àfrica	1.362,15	1.293,84	1.317,52	3.973,52
7	Ucraïna	1.850,43	1.223,16	728,54	3.802,13
8	Austràlia	710,32	1.381,15	1.563,65	3.655,12
9	Marroc	1.004,34	975,69	1.224,19	3.204,22
10	Japó	1.129,47	1.095,93	869,06	3.094,46
11	Líban	348,12	1.087,24	1.524,03	2.959,40
12	Rússia	1.227,06	987,26	441,18	2.655,49
13	Noruega	683,84	772,62	824,38	2.280,84
14	Guinea Bissau	149,30	374,85	1.395,98	1.920,12
15	Veneçuela	535,57	784,70	397,09	1.717,36
16	Argentina	126,81	739,44	639,73	1.505,98
17	Mèxic	582,98	274,73	606,43	1.464,15
18	República Centreafricana	250,90	753,09	355,69	1.359,69
19	Xile	431,43	322,81	540,96	1.295,19
20	Nova Zelanda	508,12	222,11	491,66	1.221,89
21	Mali	231,79	356,68	534,97	1.123,44
22	Camerun	212,68	247,24	630,56	1.090,48
23	Tailàndia	80,05	630,10	293,60	1.003,75

	Països	2008	2009	2010	2008-2010
24	Colòmbia	211,84	471,28	208,50	891,62
25	Angola	257,70	208,54	373,08	839,32
26	Guatemala	318,29	140,06	341,90	800,24
27	Uruguai	291,09	165,08	337,58	793,75
28	Namíbia	312,96	181,67	245,37	740,00
29	Canadà	457,80	115,70	159,47	732,96
30	Mauritània	509,36		208,84	718,20
31	Pakistan	25,96	269,99	413,81	709,76
32	Paraguai	223,11	99,33	334,08	656,53
33	Tunísia	173,85	164,75	293,89	632,49
34	República Dominicana	73,89	255,64	144,63	474,15
35	Burkina Faso	137,44	149,75	157,16	444,35
36	Filipines	174,17	173,43	39,81	387,41
37	Taiwan	124,62	117,85	123,95	366,42
38	Suïssa	225,39	39,71	95,75	360,84
39	Geòrgia	129,85	82,45	143,68	355,98
40	Panamà	73,20	66,06	166,89	306,14
41	Gabon	78,81		222,00	300,81
42	Malàisia	295,59	0,24		295,83
43	Corea del Sud	61,28	157,30	61,80	280,38
44	França		134,29	133,07	267,36
45	Senegal	141,43	23,24	89,69	254,36
46	Nicaragua	172,93	80,91		253,84
47	Hondures		164,78	50,65	215,42
48	Equador		136,15	76,84	212,99

	Països	2008	2009	2010	2008-2010
49	Bolívia	212,08			212,08
50	Jamaica		96,39	114,31	210,70
51	Kuwait	15,64	91,26	95,40	202,30
52	Israel		127,57	72,16	199,73
53	Kazakhstan	50,80	76,23	35,71	162,75
54	Sèrbia	0,08	81,36	55,39	136,82
55	Emirats Àrabs Units		127,52		127,52
56	Tanzania	122,01			122,01
57	Costa Rica		5,51	95,38	100,89
58	Cuba			92,64	92,64
59	Albania			78,61	78,61
60	Bòsnia i Herzegovina		60,53		60,53
61	Islàndia	13,54	25,99	19,29	58,81
62	Surinam		22,87	34,23	57,10
63	Guaiana Francesa (França)			44,29	44,29

	Països	2008	2009	2010	2008-2010
64	Andorra	5,03	12,03	23,40	40,45
65	Chad	16,93		15,75	32,68
66	Croàcia	3,23	23,46		26,69
67	Letònia		26,64		26,64
68	França (Nueva Caledonia)	26,19			26,19
69	Armènia	2,18	8,50	13,11	23,79
70	França (Guadalupe)	9,80	7,17		16,97
66	Moldavia	3,78	6,24		10,02
67	Brasil			8,81	8,81
68	Kenya	6,61			6,61
69	Grècia			5,75	5,75
70	Azerbaidjan		5,55		5,55
71	Romania			1,50	1,50
72	Monaco		1,2		1,20
	Total	29.795,31	39.939,19	30.954,81	

Font: Subdirecció General de Comerç Exterior de Material de Defensa y de Doble Uso. Elaboració pròpia

Taula 9. Principals exportacions per categories 1- 4 amb el percentatge d'ús privat

2010	Exportacions per categories (euros)				% d'ús privat
	1	2	3	4	
Alemanya	28.472		231.890	24.050.549	76
Canadà				1.439.780	100
Eslovaquia				57.079	100
Estats Units	9.588.976		33.621.383	10.464.057	75
França	164.161			16.660.220	69
Itàlia	26.904			474.850	100
Noruega	12.398		850.434	3.465.437	91
Polònia			748.340		66
Regne Unit	35.479			8.414.558	98
Tunisia				778.480	100
2009	Exportacions per categories (euros)				% d'ús privat
	1	2	3	4	
Alemanya	16.800	8.500	8.500	33.868.198	50
Bèlgica	2.550		24.075	4.026.849	100
Dinamarca				6.284.920	54
Estats Units	13.869.377	404.104	9.171.366	3.152.325	51
França	818			7.256.883	92
Regne Unit			344.625	5.525.745	69

2008	Exportacions per categories (euros)				% d'ús privat
	1	2	3	4	
Estats Units	4.747.325	4.104	6.445.754	3.758.525	83
Alemanya	208.380	10.002	3.024.826	39.542.350	26
Dinamarca	2.944			7.189.800	100
França	8.736			7.405.824	91
Bèlgica	27.600		22.000	2.936.148	100
Regne Unit	700			1.577.876	61
Canadà	19.100			897.889	100
Egipte			219.177	31.000	100
Itàlia	16.777			183.100	65
Suècia	4.767			45.462	100
2007	Exportacions per categories (euros)				% d'ús privat
	1	2	3	4	
Bèlgica				478.100	100
Suècia				36.370	100
França		7.240	3.400	2.031.720	96
Israel	163.599			25.474	70
Itàlia				147.550	58
Estats Units	560.523	126.250	10.989.749	5.084.438	52
Indonèsia	25.000		136.784	3.665.548	51
Canadà	700			1.131.081	45
Suïssa	1.640	121.595	2.074	160.882	43

Font: Subdirección General de Comercio Exterior de Material de Defensa y Doble Uso. Elaboració pròpia

ANNEX IV. DEFINICIONS

Armes convencionals

Armes que no son biològiques, químiques o nuclears.

Armes convencionals pesades

Armes de gran volum que no poden ser transportades per una persona o un grup de persones, per exemple avions, vaixells, submarins, tancs, vehicles, artilleria, canons, metralladores, etc.

Armes petites i lleugeres

Armes petites:

Es defineix com arma petita la que destina a ús de membres individuals de forces armades o cossos de seguretat.

Revòlvers i pistoles automàtiques, rifles i carrabines, subfusells, fusells d'assalt, metralladores lleugeres.

Armes lleugeres:

Es defineix com arma lleugera la que destina a l'ús de diversos membres de forces armades o de cossos de seguretat actuant com a grup.

Metralladores pesades, llançadores portàtils de granades (amb o sense suport), armes antiaèries portàtils, armes contracarro portàtils, fusells sense reculada, cohets portàtils de míssils antiaeris, morters de calibre inferiors a 75 mm.

CODI ARANZELARI (TARIC) 93:

9301: Armes de guerra, excepte els revòlvers, pistoles i armes blanques.

9302: Revòlvers i pistoles, excepte els de les partides 93.03 o 93.04.

9303: Les altres armes de foc i artefactes similars que utilitzin la deflagració de la pólvora (per exemple: escopetes i rifles de caça, armes d'avantcàrrega, pistoles llançacoets i altres artefactes projectats únicament per llançar coets de senyals, pistoles i revòlvers de salva i de "matarife" o canons llançacaps).

9303: Armes d'avantcàrrega.

9304: Les altres armes (per exemple: fusells, rifles i pistoles de moll).

9305: Parts i accessoris dels articles de les partides 93.01 a 93.04.

9306: Bombes, granades, torpedes, mines, míssils, cartutxos i altres municions i projectils i les seves parts, incloses les postes, perdigons i tacs per a cartutx.

9307: Sabres, espases, baionetes, llances i altres armes blanques, les seves parts o fundes.

MATERIAL DE DEFENSA

En el cas espanyol el material de defensa està organitzat en 23 categories

Categoria 1: Armes amb canó d'ànima llisa amb un calibre inferior a 20 mm

Fusells, carrabines, revòlvers, pistoles, pistoles metralladores, metralladores, silenciadors, carregadors, visors i apagafofonades.

Categoria 2: Armes amb canó d'ànima llisa amb calibre igual o superior a 20 mm

Armes de foc (incloses les peces d'artilleria), obusos, canons, morters, armes contracarro, llançaprojectils, llançafomes, canons sense reculada, dispositius per a la reducció de la signatura, projectors o generadors militars per a fums, gasos, material pirotècnic i visors.

Categoria 3: Municions, dispositius i components

Municions per a les armes sotmeses a control pels articles 1, 2, o 12. Dispositius per a l'armat dels esquers, s'inclouen les beines, les baules, les cintes, les fonts d'alimentació d'elevada potència de sortida, els sensors, les submunicions.

Categoria 4: Bombes, torpedes, coets, míssils

Bombes, torpedes, magranes, pots de fums, coets, mines, míssils, càrregues de profunditat, càrregues de demolició, "productes pirotècnics", cartutxos i simuladors, granades fumígenes, bombes incendiàries, toveres de coets de míssils i puntes d'ogiva de vehicles de reentrades.

Categoria 5: Sistemes de direcció de tir

Visors d'armes, ordinadors de bombardeig, equip de punteria per a canons, sistemes de control per a armes i sistemes d'adquisició de dades, de vigilància o rastreig, reconeixement o identificació.

Categoria 6: Vehicles tot terreny

Carros i altres vehicles militars armats i vehicles militars equipats amb suports per a armes o equips per al sembrat de mines, vehicles blindats amfibis, els pneumàtics a prova de bala.

Categoria 7: Agents químics o biològics tòxics

Agents biològics i materials radioactius, agents nerviosos, vesicants, gasos lacrimògens.

Categoria 8: Materials energètics i substàncies relacionades

Explosius, propulsants, productes pirotècnics, combustibles i substàncies relacionades, perclorats, clorats i cromats, oxidants, aglomerants, additius i precursors.

Categoria 9: Bucs de guerra

Bucs de combat i bucs de superfície o subaquàtics, equips navegables, motors diesel dissenyats especialment per a submarins, motors elèctrics dissenyats especialment per a submarins, aparells de detecció subaquàtica, xarxes antisubmarins i antitorpedes.

Categoria 10: Aeronaus

Aeronaus de combat, vehicles aeris no tripulats, motors aeronàutics, vehicles aeris teledirigits, abastadors de combustible, equips de respiració pressuritzats, paracaigudes, sistemes de pilotatge automàtic.

Categoria 11: Equips electrònics

Equips de contramesura i contramesura electrònics, material acústic submarí, equips de seguretat de dades, equips que utilitzin xifrat, equips de guiatge i navegació.

Categoria 12: Sistemes d'armes d'energia cinètica

Sistemes d'armes d'energia cinètica, instal·lacions d'assaig i d'avaluació i models de prova, sistemes de propulsió, sistemes de recerca d'objectius, de guiatge o de propulsió derivada per a projectils.

Categoria 13: Equips i construccions blindades

Planxes de blindatge, construccions de materials metàl·lics o no, cascos militars, vestuari i peces de protecció.

Categoria 14: Equips per a l'entrenament o simulació militar

Entrenadors d'atac, de vol, de blancs radar, de guerra antisubmarina, per al llançament de míssils, de generació d'imatge.

Categoria 15: Equips de formació d'imatge o de contramesura

Registradors i equips de procés d'imatge, càmeres, equip fotogràfic, equip per a la intensificació d'imatges, equip de formació d'imatge d'infrarojos o tèrmica, equip sensor d'imatge per radar.

Categoria 16: Peces de forja

Peces de forja, peces de fosa i productes semielaborats

Categoria 17: Equips miscel·lanis, materials i biblioteques

Aparells autònoms d'immersió i natació subaquàtica, aparells de circuit tancat i semitancat, robots, transbordadors.

Categoria 18: Equip per a la producció

Instal·lacions d'assaig ambiental, nitruradores de tipus continu, equips o aparells d'assaig per a centrifugació, premses extrudidores d'"husillo".

Categoria 19: Sistemes d'armes d'energia dirigida

Sistemes làser, de feixos de partícules, de radiofreqüència, acceleradors de partícules.

Categoria 20: Equips criogènics i superconductors

Equips dissenyats especialment o configurats per ser instal·lats en vehicles per a aplicacions militars terrestres, marítimes, aeronàutiques o espacials, equips elèctrics superconductors

Categoria 21: Equip lògic (programari)

Equip lògic (programari) per a la modelització, la simulació o l'avaluació de sistemes d'armes militars o de simulació d'escenaris d'operacions militars, per a les aplicacions de comandament, comunicacions, control i intel·ligència.

Categoria 22: Tecnologia

Tecnologia per al desenvolupament, producció o utilització dels materials sotmesos a control.

Altres materials de defensa

Armes de foc o de projecció; visors i mines, telescopis o d'intensificació de llum o imatge; artificis generadors, projectors, emissors o dispersadors de fums, gasos, "agents antidisturbis" o substàncies incapacitants; llançadors dels elements descrits anteriorment; bombes, granades

i dispositius explosius; vehicles blindats i vehicles que estiguin equipats amb materials, metàl·lics o no metàl·lics, que proporcionin protecció antibalística; equips de llum i so provocadors d'atordiment, per al control antidisturbis; dispositius restrictius del moviment dels éssers humans, amb inclusió de grillons per a peus i/o de cintura, amb o sense cadenes, i els dispositius immobilitzadors rígids a distància; equips portàtils i cinturons per a provocar descàrregues elèctriques; vehicles per al control de disturbis.

MATERIAL DE DOBLE ÚS

Categoria 0: Materials, instal·lacions i equips nuclears

Reactors nuclears, plantes per a la separació d'isòtops d'urani natural, urani empobrit i materials fissionables, centrifugadores, espectròmetres de masses i elèctrodes de grafit.

Categoria 1: Materials, substàncies químiques, "microorganismes" i "toxines"

Màscares antigàs, vestits blindats, dosímetres personals, preimpregnats, eines, encunys, motlles, mescladores contínues, màquines per al debanament de filaments, fluids i substàncies lubricants, fluorurs, sulfurs, cianurs i derivats halògens.

Categoria 2: Tractament de materials

Rapaments, gresols, màquines eina, premses isostàtiques, instruments de mesura, robots, simuladors de moviments i centres de mecanitzat.

Categoria 3: Electrònica

Components electrònics, circuits integrats, microcircuits de microprocessador, conjunts de portes programables, components de microones, mescladors i convertidors i detonadors explosius accionats elèctricament.

Categoria 4: Ordinadors

Ordinadors electrònics, híbrids, digitals, analògics, de conjunt sistòlic, neuronals i òptics.

Categoria 5: Telecomunicacions i "seguretat de la informació"

Equips i sistemes de transmissió per a telecomunicacions, sistemes de comunicacions subaquàtics, equips de ràdio, cables de fibra òptica, equips de telemesura i telecontrol i sistemes de seguretat.

Categoria 6: Sensors i làsers

Acústica, tubs intensificadors d'imatge, sensors òptics, càmeres d'instruments, òptica, làsers, gravímetres i gradiòmetres de gravetat i sistemes de radar.

Categoria 7: Navegació i aviónica

Acceleròmetres per navegació inercial, giroscopis, GPS i GLONASS, sistemes de control de vol hidràulics, mecànics, electroòptics i electromecànics, inclosos els de control per a senyals elèctrics (fly by wire).

Categoria 8: Marina

Vehícles submergibles o bucs de superfície, hidroplanejadors, sistemes de visió subaquàtica, aparells de busseig i natació subaquàtica.

Categoria 9: Sistemes de propulsió, vehicles espacials i equips relacionats

Motors aeronàutics o marins de turbina de gas, llançadores espacials i vehicles espacials, sistemes de propulsió de coets de propulsió sòlid o líquid, motors estatoreactors, turboreactors i turbofans, coets de sondeig, motors híbrids per a coets, equips de suport al llançament, càmeres ambientals i anecoiques i vehicles de reentrada.

INFORME

JUSTÍCIA I PAU

CENTRE D'ESTUDIS
PER A LA PAU
JMDELÀS

- 1. INFORME 2007**
Exportacions espanyoles d'armament 1997-2006
Tica Font
Juny de 2008
- 2. INFORME 2008**
Exportacions espanyoles d'armament 1998-2007
Tica Font
Octubre de 2008
- 3. INFORME Núm. 3**
La despesa militar de l'Estat espanyol per a l'any 2009
Pere Ortega
Novembre de 2008
- 4. INFORME Núm. 4**
Aliança de barbàries Afganistan 2001-2008. 10 raons per qüestionar (i repensar) la implicació estrangera
Alejandro Pozo Marín
Desembre de 2008
- 5. INFORME Núm. 5**
Despesa i R+D militar en els pressupostos de l'Estat espanyol any 2010
Pere Ortega i Xavier Bohigas
Desembre 2009
- 6. INFORME Núm. 6**
Exportacions espanyoles d'armament 1999-2008
Tica Font i Francesc Benítez
Març 2010
- 7. INFORME Núm. 7**
La veritat de la despesa militar espanyola 2011. Despesa i R+D militar en temps de crisi
Pere Ortega i Xavier Bohigas
Desembre 2010
- 8. INFORME Núm. 8**
Exportacions espanyoles d'armament 2000-2009
Tica Font
Febrer 2011
- 9. INFORME Núm. 9**
El controvertit comerç d'armes espanyol, un negoci secret 2001-2010
Tica Font y Francesc Benítez
Octubre de 2011

Centre d'Estudis per la Pau JM Delàs

Justícia i Pau, Rivadeneyra 6, 10è · 08002 Barcelona · T. 93 317 61 77 · F. 93 412 53 84

www.centredelas.org · info@centredelas.org · delas@justiciaipau.org

JUSTÍCIA I PAU

CENTRE D'ESTUDIS
PER A LA PAU
JMDELÀS